

INLEIDING

Dit is alweer het derde boekje 'De Geest van het Verleden'.

We hopen dat u weer van deze bloemlezing zult genieten.

Deze keer heb ik geprobeerd uit een grote verscheidenheid aan bronnen te putten, en een evenwicht te zoeken tussen humor, ernst, en informatie van lang geleden.

Telkens als ik bezig ben met selecteren bekruipt me het gevoel dat ik weliswaar mensen en situaties 'te pakken heb', maar nooit zodanig dat ik me werkelijk een tijdgenoot kan voelen.

Ik weet niet hoe het u vergaat, maar de afstand blijft. Menselijke emoties en ervaringen zijn van alle tijden, maar we kunnen er niet omheen: een eeuw geleden is een hele tijd en de maatschappij en de 'sfeer' was toen onvergelykbaar anders dan nu; Nederland was een groot dorp, en als men anoniem wilde blijven moest men zich verstoppen achter initialen, een gebruik dat men in die oude bladen dan ook voortdurend tegenkomt.

Dominees, artsen en professoren genoten aanzien en landelijke bekendheid. Hun verrichtingen haalden de kranten en waren ook voor mensen buiten hun vakgebied interessant. Die aandacht vinden wij nu alleen nog voor popsterren en sporthelden.

Een eeuw geleden was alles nieuws en waard om besproken en beschreven te worden. Men had, zeker in de 'hogere kringen' alle tijd, want het personeel kon de was doen. Vanzelf zoekt men dan bezigheden die de geest aanspreken. Dus sprak men geesten aan.

Het spiritisme voorzag in een behoefte, al was het vaak alleen maar die van de sensatie.

Dát spiritisme is verdwenen. Hoezeer men ook juist in deze tijd weer hunkert naar spirituele voeding en geniet van mediums op de televisie, het recept voor de dansende tafel en de fysieke manifestatie is verloren geraakt.

Mediums worden geconsumeerd, maar men participeert niet langer, in spanning wachtend tot het medium in trance raakt en het meubilair een eigen leven gaat leiden.

Dat was toen.

Wij kunnen er alleen nog op papier kennis van nemen.

Maar dat is beter dan niets. En laten we niet vergeten dat het gedachtengoed achter al dat wonderlijke gedoe, dat waar het toen en nu nog steeds om gaat, eeuwig, onvergankelijk en bereikbaar is. Voor ons allemaal.

Loes Modderman
Nijmegen, september 2008

INBLAZINGEN

Het opzettelijk of z.g. 'onbewust bedrog', schuilt vaak aan deze zijde. Zelf-suggestie kan soms herleid worden tot vervalsching, en in het bijzonder, wanneer deze zelfmisleiding strekt tot zelf-verheerlijking of voldoening aan persoonlijke ijdelheid.

Wij kennen een medium, dat weinig of niets doet en zich verbeeldt zoo omringd te zijn door hogere wezens, dat hare familieden, wanneer zij zich over den openbaren weg beweegt, haar aan beide zijden vergezellen om haar tegen de onreine invloeden der menschen te beschermen. Wij weten dat ernstige, arbeidzame en eenvoudige menschen de toegang tot haar werd geweigerd, wegens de slechte(?) geesten die hen vergezelden. Wij achten bescheidenheid en arbeid voor dit instrument van heerschzuchtige geesten-invloeden beter, dan het toegeven aan eigen inbeelding of aan de inblazingen van geesten die haar daarin stijven.

uit 'Het Toekomstig Leven', Juni 1902

In het Algemeen Handelsblad verschijnt in juli 1904 een lang artikel van een spiritist die deelnam aan een séance in Den Haag. Het volgende fragment is een hilarische sfeertekening...

VERRUKT

Er wordt misschien in geen enkele plaats van Nederland meer aan spiritisme 'gedaan' dan hier (het groot aantal dames en heeren die geen vaste bezigheid hebben is misschien de oorzaak) maar er wordt hier dan ook ontzaglijk gesold en gemallemoerd met het spiritisme. Dames, die licht in verrukking raken, zijn het die in het Haagsche spiritisme den boventoon voeren. Ze missen gewoonlijk de meest elementaire kennis van schei- en natuurkunde, zoodat ze de allergewoonste verschijnselen van dierlijk magnetisme met verbazing en gejubel begroeten. Ze missen eveneens het vermogen om kalm, onbevooroordeeld en toch scherp kritisch waar te nemen. Ik herinner mij een séance waar eenige dames met het medium (een jongmensch) om een tafeltje stonden waarop zij de handen hadden gelegd; het tafeltje werd al hobbelend naar mij toe bewogen en gaf op de bekende wijze antwoord op verschillende vragen die gesteld werden en op mij betrekking hadden. Daar er echter absoluut niets werd medegedeeld dat eenige bewijswaarde kon hebben, zat ik - mij dunkt natuurlijk - met de meest harteloze onverschilligheid naar de voortdurende marteling van het ding te kijken, waarna het weldra stil bleef staan. Een van de dames verklaarde toen dat de geesten blijkbaar weg waren en voegde er aan toe: "ja, het spijt me dat ik het zeggen moet maar ik denk dat ze ontmoedigd zijn omdat meneer E. zoo weinig verrukt is". Dat is het. Men moet in die kringen al bij voorbaat 'verrukt' zijn over wat men zal bijwonen.

uit 'Het Toekomstig Leven', Augustus 1904

ETHISCHE SEANCE

Zoals in het kerkelijk leven een wijdingsamenkomsten een geheel ander karakter heeft dan een godsdienstoefening, zoo heeft bij ons spiritualisten een ethische seance weer een geheel andere sfeer dan een tafelseance.

Bij de tafelseance zetten enkele personen, waaronder een medium, zich aan een tafel en doen feitelijk het werk, terwijl de overigen een sympathieke, welwillende passiviteit moeten bewaren.

Bij de ethische seance is het beeld weer anders en wordt verwacht dat ieder meeleeft, zich geeft en, zonder nochtans zijn zelfbeheersing te verliezen, zich laat gaan.

Uit 'Spiritistische Bladen', Mei 1937

Hendrik Jan Schimmel (1823-1906) was een invloedrijke spiritist en genoot landelijk bekendheid als toneelschrijver en dichter.

EEN SPIRITUALISTISCH GEBED

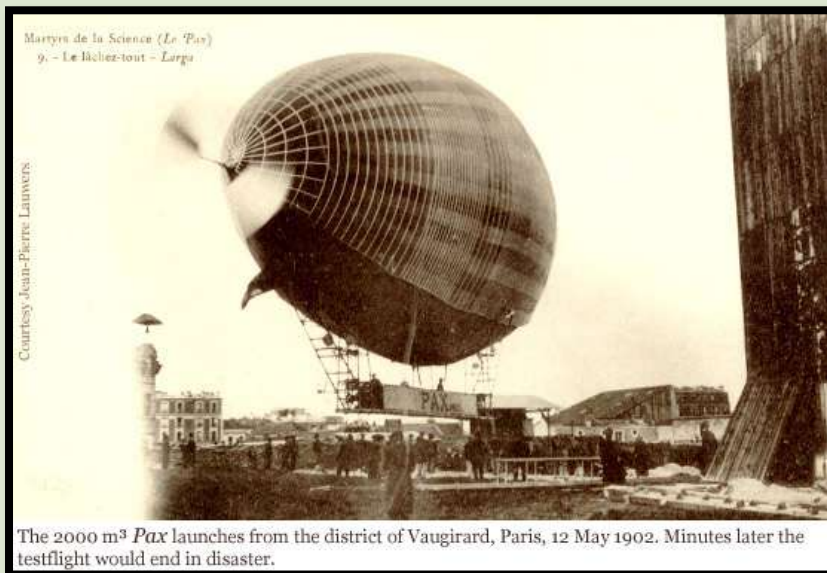
Eeuwige Geest, het Al doordringend en vervullend met Uw heerlijkheid, het menschenkind verheffend door Uwe heiligenden invloed, versterk onze Kracht om te streven naar het h o o g e, waarop onze toekomst wijst, en weerstand te bieden aan het dierlijk-lage, dat ons het verleden herinnert! - vooral in de ure van zwakheid, als we in vreeze zijn voor de diepten van 's Levens mysteriën en alle veerkracht ons dreigt te ontzinken onder de weeën van dit aardsch bestaan!

Gij overschaduwet ons ten allen tijde; maar vloeie er van Uw Kracht in ons, opdat heilige ernst onze meest zoo vluchtige begeerten loutere, onze broze wil in harmonie kome met Uwe verheven bedoelingen, en deze waereld het Heilige der Heiligen worde, waar Gij hen ontmoet, die U zoeken in geest en in waarheid!

H.J.Schimmel

uit 'Het Toekomstig Leven', Mei 1902

Sommige berichten zijn ook nu nog op hun historische waarde te traceren. Zoals deze, met de betreffende foto (van internet) erbij.

OPGESTEGEN

Den nacht voordat Severo (een ballonvaarder) den 12den Mei j.l. te Parijs met zijn ballon zou opstijgen droomde hij zich in zijn luchtvaartuig boven een kerkhof te bevinden. Plotseling zag hij uit een der graven zijn moeder stijgen, die de armen naar hem uitstrecte en hem scheen te roepen. Hij ontwaakte van den schrik en deelde zijn vrouw mede, wat hij in den droom aanschouwd had. Den volgenden morgen ondernam hij den tocht, maar vlak boven het kerkhof van St. Parnasse zag men uit den ballon vlammen opschieten en hoorde men een vreselijken slag. De ballon had vuur gevat en was uiteengespat. Severo werd eenige meters verder als een vormeloze klomp opgenomen.

uit 'Het Toekomstig Leven', Juli 1902

Uit een lang artikel enkele fragmenten:

VAN DE DAKEN

(.....)Wij weten, dat, zo de kennis, die het Spirit(ual)isme geeft, slechts algemeen ware, vele, zeer vele dingen anders zouden zijn, en velen, die nu diep ongelukkig worden bij hun sterven, hun leven anders inrichten zouden en beter bereid voor het volgende leven den dood zouden tegengaan.

Mogen wij, dit alles wetende, nog langer zwijgen? Mogen wij, in zelfzuchtige tevredenheid, de kennis ons geschonken voor onszelven houden? Moeten wij niet uitgaan en het prediken als van de daken: "Daar is geen dood! Gij leeft voor een eeuwigheid! Gij bereidt u hier uw toekomstig lot voor!?"

(.....) Wat noodig is, dat is een over het geheele land zich verspreidende zendingsarbeid: wat wij behoeven, het is de mogelijkheid om overal in alle plaatsen van ons land openbare voordrachten te laten houden; het is de verspreiding van populair geschreven blaadjes en geschriften, die als traktaatjes en strooibiljetten kunnen dienst doen om de kennis van het Spirit(ual)isme alom te verspreiden.

(....) Van harte hopen wij, dat onze pogingen met goeden uitslag bekroond mogen worden, en het ons spoedig mogelijk moge zijn in vele plaatsen van ons land de blijde boodschap van eeuwig leven en eeuwige liefde, die het Spiritualisme brengt, te doen prediken.

uit 'Het Toekomstig Leven', April 1900

Het volgende is een kort fragment uit een rede van H.N. de Fremery, zoals die in de Haarlemmer Courant werd weergegeven. De Fremery, redacteur van 'Het Toekomstig Leven', hield jarenlang wekelijks lezingen en toespraken voor volle zalen over alle aspecten van het spiritisme.

VERBETERING

Na den dood wacht ons geen eeuwige rust, zoals abusievelijk op onze grafsteenen vermeld staat. Integendeel: wij kunnen dan de onafgewerkte taak voltooien en onze tekortkomingen aanvullen. (...)

Onze daden worden niet bepaald door geboorte en levensomstandigheden alleen; er is nog een derde factor, n.l. de wil. De ontkenning van den wil werkt verslappend en stelt onze criminaliteitsleer op een valsche basis.

Geen vergelding maar verbetering moet het doel der strafwetgeving zijn. De doodstraf is af te keuren: wie haar ondergaat, wordt er door bevrijd en wie ze toepast, wordt er door getroffen.

H.N. de Fremery

uit 'Het Toekomstig Leven', Mei 1902

TOOVERCIRKEL

In een lang artikel bespreekt de Fremery de stand van zake in de strijd om bewijzen tussen wetenschap en spiritisme. Zijn conclusie is te mooi om niet te vermelden:

"Intussen ziet het er zonderling uit met de ontwikkeling van het spiritisme. Van verschillende zijden wordt erop aangedrongen, dat het behoorlijk zal worden onderzocht. Wat de spiritisten beweren waargenomen en ondervonden te hebben, wordt niet geloofd. En zoodra een niet-spiritist zich in het onderzoek begeeft en verklaart, dat de door hem waargenomen verschijnselen echt zijn, dan wordt hij ingelijfd bij de spiritisten. Daarop wordt opnieuw aangedrongen, dat het spiritisme behoorlijk zal worden onderzocht....

Het spiritisme zit in een toovercirkel.

H.N. de Fremery

uit 'Het Toekomstig Leven', Juli 1907

H.J. Schimmel bespreekt een artikel uit het Amerikaanse blad 'Light', waarin het bedrog binnen het Spiritualisme aan de kaak wordt gesteld. Wie gelooft dat vroeger alles beter was....

Hier een fragment:

DEMONISCHEN DOLLAR

Het blad 'Light' wijst op het onrecht, het Spiritualisme aangedaan, door't van alle kanten streng aan te vallen over het veelvuldig gepleegd bedrog in de séancekamer en daar buiten, zoals de onkunde meent, en niet altijd ten onrechte!

Het zegt: "De epidemie van bedrog-plegen is algemeen. Ze is heden ten dage in alle deelen van handel en bedrijf aanwezig. Drankverkoopers vergiftigen hun produkt, zoodat het lichaam en geest vernielt; voedingsartikelen worden vervalscht; bedrieger is de naam voor zoo menige firma, wier handteekening een wettig en eerlijk bedrijf heet te waarborgen. Godsdienst en Politiek maken de achterhoede uit van den schandelijken stoet, broederlijk aaneengesloten tot bedriegen, rooven en plunderen!

Het Spiritualisme biedt een rijk veld aan voor praktijken van bedriegers en zwendelaars. Het kan niet verwacht worden, dat het de epidemische smetstof van de oneerlijkheid ontvlieden zou. En, droevig is ons de bekentenis: er zijn er die om der wille van den demonischen dollar hun eer en de waarde hunner ziel verkoopen. Het overwicht van oneerlijkheid in anderen is geen verontschuldiging voor hen, die bedriegen onder het masker van het Spiritualisme. Dit laatste is in zijn natuur iets zóó heiligs en reins, dat liegen en bedriegen op dat gebied een der afschuwelijkste misdrijven is jegens de menschheid en het heiligst en heerlijkst wat ze bezit."

H.J.Schimmel.

uit 'Het Toekomstig Leven', September 1902

STRAFVERVOLGING TEGEN MAGNETISEURS

Blijkens de courantenberichten is een magnetiseur, die veroordeeld was tot twee geldboetes van honderd gulden, in cassatie gegaan.

Opmerkelijk was hetgeen het Openbaar Ministerie (dus de instantie die de strafvervolging instelt) bij monde van Advocaat- Generaal Prof. Mr. Hooykaas naar voren bracht.

Hij achtte het begrijpelijk dat er aandrang bestaat om de rechtspraak van de Hoge Raad te wijzigen, gezien de gunstige resultaten van tal van magnetiseurs. Hij achtte het eerder de taak van de regering - die de wet dient te veranderen - dan van de rechtspraak, om een oplossing te geven voor dit vraagstuk van volksgezondheid. Hij wees op de gevaren die zouden voortvloeien uit een zonder meer vrijlaten van de geneeswijze der magnetiseurs.

De Hoge Raad zal uitspraak doen op 16 Januari 1951

uit 'Spiritische Bladen', Januari 1951

GEEST EN STOF

Bemide geestverwanten, zijt gegroet!

Niemand sprak nog over uwen arbeid. Ik heb een woord van dank voor u. Het licht door u verspreid, is geen nachtkars, het is een schijnsel, dat in de aarde wel zijnen bron heeft, maar tot in de diepten van de oneindigheid zegen verspreidt. Ge moet niet denken, dat gij alleen enkelen op aarde sticht en op den rechten weg brengt, de invloed door u uitgeoefend reikt verder; hij is een verbazende kracht, ook in deze sferen. De droomers worden wakker, de twijfelaars gaan zoeken, de verharden voelen een rilling door de leden varen om het zoo uit te drukken. Denkt eens, wat een verandering als gij van het tooneel zijt afgetreden en gij tot ons terug zijt gekeerd. Nu nog slechts enkele mediums en helderzienden, alsdan op aarde een schare van geestenzieners, profeten en profetessen, en de stroom van stofvergoding overgegaan in dien van stofwaardering in verband met de stof, die blijft tot in eeuwigheid, den aardschen adel vervangen door die des geestes!

Overdenkt dit en ziet op de teekenen des tijds!

uit 'Het Toekomstig Leven', December 1897

Psychisch kunstenaarschap op de wijze hier beschreven komt vaker voor. De Brazilliaan Gasparetto en Matthew Manning, het Engelse medium, waren daar beroemde voorbeelden van, maar in hun geval werden de kunstwerken ook gesigneerd door overleden kunstenaars. Daarover wordt hier niet gesproken.

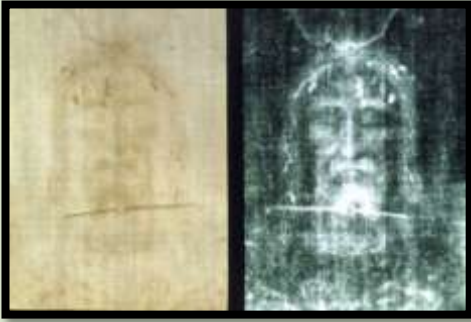
TEEKENINGEN ONDER GEESTES-INVLOED

De heer Desmoulin vindt de teekeningen die hij maakt onder den invloed van een onzichtbaar wezen, een bron van groot verdriet voor hem, wegens de voldoende duidelijke reden, dat de menschen denken, dat hij geplaagd is met hallucinaties. Hij wenscht nadruk te leggen op het feit, dat hij, wanneer hij de teekeningen maakt, niet in een hypnotischen toestand verkeert - integendeel, hij is bij volkomen bewustzijn. Volgens zijn eigen verklaring, wordt hij plotseling, op een willenkeurig ogenblik, aangezet door een kracht, welke hij niet beheerschen kan, om een potlood te nemen en wordt zijn hand, die de teekeningen uitvoert, er door geleid. Enkele malen worden de teekeningen onderste boven voltooid als zij in kleur uitgevoerd worden, dan wordt zijn hand geleid naar die kleuren, welke noodig zijn. Hij mag niet naar zijn werk kijken, terwijl het in wording is; doet hij het toch, dan wordt het potlood of de penseel hem uit de hand gerukt of het papier fladdert weg. Zo maakt hij teekeningen in pastel, gekleurd krijt en waterverf en ook etsen.

uit 'Het Toekomstig Leven', Juli 1907

UITSTRALING

Wanneer men een 5 tal jaren geleden tot een natuurvorscher had gesproken van de "geschiktheid tot uitstralen", zou hij met de grootste verbazing u aangezien hebben, en nu heeft bijna geen zaak de aandacht der natuurkundigen in zoo hooge mate getrokken als die geschiktheid tot uitstralen, zodat een nieuw woord daarvoor algemeen aangenomen is: "Radio-activiteit".

De voordracht van Berthelot voor de Parijse Academie over den *grafdoek van Christus* heeft in de gehele wereld opzien verwekt, en tot strijd uitgelokt.

Dr. Russel, lid der "Royal Society" te Londen, die wegens zijne groote verdiensten voor het onderzoek der uitstraling tot lid van dit

wetenschappelijk genootschap verkozen werd, heeft aangetoond, dat alle lichamen: hout, papier, drukinkt, vele metalen enz. stralen uitzendende, die bij volkomen duisternis in staat zijn een fotografisch beeld te voorschijn te roepen. Waarom zou dan ook het menschelijk lichaam, dood of levend, dit niet vermogen?

In de onthulling, waarin het lijk van Christus begraven werd, kan men zich een voorwerp voorstellen, dat de eigenschappen van een fotografische plaat bezit. De grafdoeken waren met olie en aloë gedrenkt. Het is een bekend feit, dat niet-vluchtige olieën voor de inwerking der zuurstof ontvankelijk zijn en dat aloë bestanddeelen bevat, die verwant zijn met pyrogalluszuur, dat bij de fotografie gebruikt wordt en heeft de eigenschap door inwerking der zuurstof bruin te worden. Onder deze omstandigheden zou het ontstaan van een scherp beeld van het lijk van Christus, zelfs in alle bijzonderheden, als: de wonden veroorzaakt door den doornenkroon, de sporen der bloeddruppelen en geeselsstriemen, tot de mogelijkheden behooren.

Welk een verrassend licht werpen de nieuwste ontdekkingen der wetenschap over oude overleveringen en geschiedkundige strijdvragen!

uit 'Het Toekomstig Leven', Augustus 1902

IJSKOUDEN OMSLAG

Afschuwelijk de gedachte, dat de mogelijkheid bestaat van levend begraven te worden en in de lijkstaf uit den schijn dood te ontwaken. Die gedachte verhoogt den angst voor den dood, voor verre de meesten onzer nog de Koning der verschrikking. Hoe streng ook de voorschriften der menschelijke wet luiden en, hoe scherp ook het toezicht op de toepassing, toch blijft de schijn dood een schrikbeeld, dat de vrees voor mogelijke vergissing levendig houdt en het beangste gemoed naar volstreekte zekerheid doet verlangen.

Een Duitsch geleerde erkent in een der jongste afleveringen der "Psychische Studiën" het bestaan dier vrees en tracht de begeerde zekerheid te geven.

Hoewel volgens hem de schijn dood uiterst zelden voorkomt, toch acht hij 't dringend noodig, een onfeilbaar middel aan te wijzen tot voorkoming van het begraven van niet waarlijk gestorvenen. En dit middel is: aanwending van koude, duisternis en eenzaamheid, door een ijskouden omslag om den zetel van het bewustzijn - het hoofd;- door volkomen buitensluiten van licht en warmte-uitstraling der levende menschen.

Daarom wenscht hij na het afleggen van het lijk: "IJs, aether, op het hoofd; licht, weg! Alles wat leeft en ademt de kamer uit!"

uit 'Het Toekomstig Leven', September 1902

GRAPGEEST

" Wij woonden te Thorn in een huis van mijn vader met een voorkamer, daarachter een alkoof en daaraan grenzend de woonkamer, keuken, gang en achterkamer.

Behalve mijn vader, die meestal buitenshuis werkzaam was en ik woonden er mijne zusters Elfriede en Hilde, welke laatste mediumieke gaven bezat, zodat eens, toen zij acht jaren was, een prullemand met de potsierlijkste sprongen op Hilde afkwam en zich liefhebbend aan haar schoot legde.

Zij schreef met gebonden oogen spiegelschrift en teekende deze S.V.

Het aantal feiten van dat soort was zeer talrijk. De geest was goed geluimd, grappig en vriendelijk en liet ons 's nachts met rust. Hij nam de gewoonte aan de deuren voor mij te openen en achter mij te sluiten, waarna hij harde tikken op de kast gaf. Daarop begon hij met direct schrift en schreef vrolijke grappige berichten in spiegelschrift. Toen ik hem eens vroeg onze kamer op te ruimen was dat bij terugkomst geschied. "

uit 'Het Toekomstig Leven', Augustus 1926

ZIEN IN EEN WATERGLAS

Adolf Kessler verhaalt in het Aprilnummer van Psychische Studiën 1902 volgend merkwaardig geval van helderzien eener oude boerenvrouw nabij Weinsberg. Bij het volk in den omtrek stond zij eenigszins als een heks bekend, doch van goedaardige soort. Wanneer iets verloren geraakt was, gingen de menschen tot haar, de "Water-kijkster", zoals zij genoemd werd. Zij vulde dan een glas met frisch water, zette dit voor zich op de tafel, bestreek het alsof zij het magnetiseerde, staarde dan met hare zwarte, stekende oogen eenige minuten, soms een kwartier lang, op de glanzende vlakke en zeide dan: "ik zie nu duidelijk, het gestolene is daar en daar, zoo en zoo verborgen, de dief staat daarbij, draagt die kleederen, is groot, klein, heeft zwart haar, enz." Soms zeide zij ook, het is niet gestolen, het is verlegd en zal teruggevonden worden. Zij was een eenvoudige, bescheiden vrouw, gehuwd, had kinderen en was vlijtig werkzaam in huis en op het veld. In weerwil van hare armoede vroeg zij geen geld. Meestal zag zij juist.

uit "Het Toekomstig Leven", September 1902

GLOEIEND

Vader Ito, de hoogepriester der vuurgodin Hinaui-i-te Aara, gaf onlangs te Honolulu een openlijk bewijs van zijne onkwetsbaarheid voor vuur. Een groote vierkante ruimte werd daartoe uit den grond gegraven en met 12 vaam hout en 10 ton fijne lavagevuld. Zes uren voor de plechtigheid werd het hout ontstoken en deden de opstijgende vlammen de lava ontgloeien.

Nadat het hout verbrand was en de steenen zooverre gezonken waren, dat zij het gewicht van den vuurganger konden dragen, trok Ito zijne schoenen uit, legde een krans om het hoofd en ging, zacht gebeden murmelend, met bloote voeten over de rood gloeiende steenen. Volle vier minuten duurde de marsch. Honderden personen woonden de plechtigheid bij, waaronder artsen, die de voeten van den hoogepriester voor en na de ceremonie nauwkeurig onderzochten en hunne onbeschadigdheid constateerden.

uit 'Het Toekomstig Leven' , September 1902

AANTREKKINGSKRACHT

Men hoort wel eens van menschen verhalen, die gedurende of voor onweders op bijzondere wijze invloed van den electricischen toestand der atmosfeer ondervinden. Maar dat er bepaald magnetische menschen zouden zijn, klinkt ongelooflijk. En toch heeft professor Murani in Italië aangetoond, dat dergelijke menschen bestaan. Hij had opgemerkt, dat wanneer een ingenieur, die met electricischen arbeid bezig was, den galvanometer naderde, de magneetnaald van dit instrument een sterke afwijking vertoonde. Aanvankelijk meende men, dat een of ander voorwerp in de kleederen van dien ingenieur dit veroorzaakte. Toen men hem evenwel geheel ontkleed bij het instrument bracht, had dezelfde afwijking plaats. Deze afwijking was geheel overeenkomstig die, welke veroorzaakt werd, als men met een krachtigen magneet den galvanometer-magneet naderde. De borstzijde van den ingenieur werkt als de noordpool van den magneet, de rugzijde als de zuidpool. Murani nam daarna proeven met verscheidene andere menschen, zonder resultaat. Toen hij evenwel met zichzelf de proef nam, bemerkte hij dezelfde verschijnselen als bij den ingenieur.

uit 'Het Toekomstig Leven', October 1902

CAPUCIJNERTAAL

Zoo als bekend is, heeft professor Garner zich sedert langen tijd bezig gehouden met de oplossing der vraag of de apen een taal bezitten, om zich aan elkaar duidelijk te maken. Hiertoe gebruikte hij een fonograaf, waarin hij eenige geluiden van apen opnam en deze weder deed hooren in tegenwoordigheid van andere apen, om te zien of deze dieren bij het hooren van een bepaald geluid steeds op dezelfde wijze daarop reageerden. De doeltreffendste proeven nam hij met een groep Kapucijner-apen, die hij als de meest intelligente beschouwt, door hem bij deze studie waargenomen. Hij gelooft reeds den zin van een aantal geluiden in zooverre te kennen, dat hij vooruit kan zeggen, wat de apen bij het hooren ervan doen zullen. In het geheel meent hij negen woorden der Kapucijner-taal te kunnen onderscheiden, die door den eigenaardigen toon, waarop zij uitgesproken worden, weder verschillende beteekenissen krijgen.

uit 'Het Toekomstig Leven', October 1902

FIJNEN NEVEL

Louisa Hay Alcott, de algemeen bekende schrijfster der zoo frische meisjes-en jongensboeken, deelt in haar dagboek een eigenaardig feit mede, dat zij waarnam bij het sterven van een zeer geliefd jonger zusje.

Zij schrijft:

Maart 4. Mijn lieve Beth stierf om 3 uur in den morgen.

Toen gebeurde er iets eigenaardigs, wat ik hier vertellen wil. Eenige oogenblikken, na haar laasten ademtocht, terwijl moeder en ik zwiingend zaten toe te zien hoe de schaduw viel op het dierbare gezichtje, zag ik een lichten nevel uit het lichaam oprijzen en in de lucht verdwijnen.

moeder's oogen volgden de mijne, en op mijn vraag "zag u iets?" beschreef ze mij denzelfden fijnen nevel.

uit 'Het Toekomstig Leven', October 1902

WEINIG TEVREDEN

De Paviljoensgracht, die het verlengde is van den Lutherschen Burgwal, eindigt bij de Spookbrug, een zonderlinge naam, die men aan deze brug gegeven heeft. Hij is ontleend aan het huis, dat oostwaarts den hoek vormt van deze kade met de Korte Bierkade, en dat, naar men voorgaf, door een spook verontrust werd.

Een moord, die daar bedreven werd, was er, naar men zeide, de oorzaak van. De vermoorde, waarschijnlijk weinig tevreden met dit ontijdig einde, kwam, zoo 't heette om zich daarover te wreken, alle nachten een verschrikkelijk lawaai maken en 't geheele huis op stelten zetten. Daar de bewoners zeer gehinderd en vooral erg verschrikt werden door deze nachtelijke bezoeken, die bovendien, zoals te begripen is, hun slaap verstoorden, trachtten zij zich op alle mogelijke wijzen van het gezelschap van deze onbekende uit de andere wereld te ontdoen, toen door een ongedacht toeval een hunner op de gedachte kwam, de ijzeren hardplaat te doen oplichten, waar zich gelukkig de beenderen bevonden van de vermoorde, welke de moordenaars er hadden verborgen. Nadat de vinder, even nauwgezet als bij de hand, de beenderen zorgvuldig op het kerkhof had laten begraven, behaagde deze Christelijke oplettendheid aan het spook en stemde het zoo aangenaam, dat het zijn nachtbezoeken staakte, tot groote vreugde van hen, die het huis bewoonden en er sedert ongestoord in sliepen, en tot niet minder groote vreugde van den eigenaar, die zijn huis nadien zeer goed en zonder eenige moeite verhuurde.

uit 'Het Toekomstig Leven', November 1902

VISCH

Wij hebben eene dame gekend die dagelijks, voordat zij haar middagmaal gebruikte, zich voor haar tafeltje zette. De tafel verbeeldde voor haar den geest van haren man. Als nu het tafeltje onder hare handen begon te bewegen, stelde zij de navolgende vraag:

"Lieve Karel, zou ik vandaag visch mogen eten? "

Weldra gaf de tafel een bevestigende beweging. Dat kwam echter, omdat die dame dien dag grooten trek had in visch. Indien zij evenwel geen visch verlangde, was het antwoord ontkennend. Met andere woorden, het antwoord was altijd in overeenstemming met hare begeerten.

uit 'Het Toekomstig Leven', Maart 1905

H.C. Voorhoeve schreef een brochure, getiteld "De toestand der zielen na den dood"

Hierin ontvouwt de schrijver de gruwelen van het spiritisme en het onbevlekt blazoen van de aanhangers van de Bijbel in de meest letterlijke zin. Göbel merkt in zijn commentaar fijntjes op dat de heer Voorhoeve's uitspraken "evenzoveele Godsspraken gelijken" die "meer door veelheid van woorden en herhalingen uitmunten dan door een zakelijk betoog". Hier een fragment; de inleiding voor de rest van de brochure waarvoor de toon duidelijk wordt gezet.

DE GRUWELN VAN HET SPIRITISME

"Deze gedachten hielden mij (*de Heer H.C. Voorhoeve Jzn*) bezig toen de treurige mare door het land werd verbreid, dat de belijders des Heeren Jezus vervallen waren tot de gruwelen van het spiritisme; en, door den duivel verleid, meenden dat de geesten van afgestorvenen hun bekend maken met den toestand, waarin deze geesten zich bevinden..... zij zijn in de strikken des satans verward geraakt, en reeds zóóver gekomen, dat zij niet meer gelooven aan de opstanding des lichaams en het bestaan van hel en hemel. God moge zich over hen ontfermen! Maar hij moge zich ook ontfermen over ons allen, opdat wij niet worden medegevoerd. De duivel is listig. Hij geeft het niet spoedig op.

Gelukt het hem *nu* niet ons te verleiden, *straks* komt hij weer terug...

Daarom wensch ik aan den drang mijns harten gehoor te geven, en hetgeen Gods woord ons leert omtrent den toestand der zielen na den dood zoo eenvoudig mogelijk te ontvouwen.

uit 'Het Toekomstig Leven', Februari 1904

BLOOTE KUITJES

Eenige dagen geleden deelde de "Société des auteurs dramatique" te Parijs mede, dat een nieuweling onder het pseudoniem van Carmen d'Assilva, bijzonder diep gevoelde komedie-stukjes geschreven had, die allen een bijzonder succes mochten behalen. Men kon zijn oogen bijna niet gelooven toen Victorien Sardou, als president der Société een meisje van tien jaar de groene tafel liet naderen; een kind met korte rokjes en bloote kuitjes dat met een fijn stemmetje verklaarde in 1892 geboren en de schrijfster van al deze kunstjuweeltjes te zijn.

"Lief kind", zeide Sardou, terwijl hij haar handje in de zijnen nam, "gij zijt de jongste aller dramatische auteurs en uw pen getuigt van zooveel genie, dat ge met de vermaardste schrijvers op één lijn staat.

Doet dit kind er niet aan denken, dat de reïncarnatie wel degelijk reden tot bestaan heeft....of hoe legt men het anders uit?

uit 'Het Toekomstig Leven', Juli 1902

Het volgende is uit een stuk over de maatschappij, geloof en spiritisme van H.N. de Fremery. Het ook een eeuwje later geschreven zijn:

KNIKKENDE KNEEEN

Onze maatschappij is ziek, geestelijk ziek, door gebrek aan vertrouwen. Velen meenen, dat vermeerdering der stoffelijke welvaart van allen haar zal genezen. Maar de ziekte zit niet zoo aan de oppervlakte: zij zit dieper. Let eens op welk een gebrek aan frischen levenslust er allerwegen heerscht, en volstrekt niet alleen bij hen, die met aardsche zorgen te kampen hebben. Welk een pessimisme allerwegen. Overal hangende hoofden en knikkende knieën. De weg des levens wordt niet onder vrolijk gezang en met veerkrachtigen tred begaan, zelfs niet door hen, die de meest bevoorrechten schijnen onder de menschen. Want zij weten niet meer, waarheen die weg leidt, en tasten onzeker rond naar de bedoeling van hun bestaan op aarde. Onzekerheid is er over de toekomst, die hun allen wacht. Twijfel en ontkenning hebben het zelfvertrouwen ondermijnd, en een moedeloos zich-laten-gaan is getreden in de plaats van een energiek en zelfbewust willen.

Onze maatschappij is ziek, geestelijk ziek!

Waar is de geneesmeester, die haar zal bevrijden van hare kwalen?

uit 'Het Toekomstig Leven', Januari 1904

Een mooi stukje proza over de verklaringen van een gewichtige professor die niet gehinderd wordt door deskundigheid noch bescheidenheid en daardoor wat verstrikt raakt in zijn eigen verklarzin.....
Of de geleerde zelf begrijpt waarover hij het heeft?

ABNORMAAL

Een 10-jarigen Hongaarse knaap trekt in Berlijn algemeen de aandacht wegens zijn groote gaven als violist.

Sceptici staan verbluft voor dit abnormale geval. Prof. Schleich heeft een uitvoerige beschrijving in het licht gegeven over de waarschijnlijke fysische en psychische begaafdheid, die tot verklaring van een dergelijke abnormaliteit zou kunnen dienen. Hij komt daarin tot de conclusie, "dat in dit geval de organische beperkingen ontbreken, die bij den gewonen mensch anders zijne fysische en psychische hoedanigheden binnen zekere grenzen houden.

Bij minder begaafden zijn evenwel die hoedanigheden wel in gelijke mate aanwezig, doch wegens den sterken tegenstand niet in staat door te dringen, zij gaan gemakkelijk over in andere voorstellingen, op andere spiergroepen, verwekken nevenbedoelingen en onwelkome medebewegingen, genoeg, de

centrale stroom ontvangt zijwaartsche afsluitingen van allerlei aard, die de rythmische éénheid verstoren.

Bij een groot talent echter stroomt de in-zich-zelf-geboren of opgenomen vloed in zijn gansche volheid in louter gepaste en onbegrensde kanalen, ongehinderd en onverward. Begaaafdheid is dus de gemakkelijkheid, waarmede de wonderlijk gecompliceerde systemen der gangliën-, zenuw- en spierbewegingen in elkander grijpen als de raderen van een volkomen werktuig. De door kunst en oefening volleerde kunstenaar gelijkt op een kind en op den somnambule. Het is 't zelf-verstaan, dat hen verbluft die niet bedenken dat het gemis aan vrees hun kracht uitmaakt. Het wonder bestaat in een *aangeboren automatisme* van alle tot één doel samenwerkende mechanismen."

Of die verklaring veel verklaart? We gelooven het niet. Nieuwe vragen dringen zich daardoor op. Vanwaar dit *aangeboren* automatisme? Waar ligt de kracht die den automaat doet werken? Is het abnormale dan niet eigenlijk het normale? En zijn wij allen bij wie die begrenstheid bestaat abnormaal, dus ook Prof. Schleich en derhalve ook diens verklaring?

uit 'Het Toekomstig Leven', Januari 1904

VERJONGD INZICHT

Het Groninger Dagblad van 8 jan. j.l. zegt in verband met een blijkbaar zeer geslaagden psychometrischen avond van den heer v. Zeilen, aldaar gehouden: "De experimenten van gisteravond hebben wel aangetoond, dat de psychometrie iets is, dat niet zomaar voorbij kan worden gegaan en wel degelijk waard is, dat er aandacht aan wordt geschonken".

Zou men daar nu binnenkort het zelfde ook van de spiritistische verschijnselen gaan zeggen? Dan zou dit blijk geven van een verjongd inzicht.

uit 'Spiritische Bladen', Februari 1937

LOSGEKNOOPTE KOEIEN

De spookgeschiedenis op een boerderij onder Baak, gem. Steenderen, waarvan onlangs werd bericht, behoort tot het verleden. De veldwachter vermoedde, dat het spook onder de huisgenooten moest schuilen. Hij wist zich buiten weten van de bewoners, verdekt op te stellen en ontdekte, dat de vrouw des huizes het spook was. De veldwachter verraste haar, terwijl zij bezig was de vierde koe los te knopen, kwam toen voor den dag en vroeg of hij haar een handje wilde helpen. De vrouw zich ontdekt ziend, beweerde bezig te zijn de door het spook losgeknoopte koeien weder vast te knopen. Zij zelf wilde niet voor het spook worden aangezien. Men vermoedt, dat zij de grap uithaalde om daardoor haar huurplaats in waarde te doen dalen en in de toekomst goedkooper te kunnen wonen. Het gerucht gaat, dat de eigenaar die een billijke pachtsom inde, voor goed genoeg heeft van deze lieden.

Zutphensche Courant

uit 'Het Toekomstig Leven', Januari 1904

De vereniging OROMASE was een groep heren uit de betere standen die midden 19de eeuw in het spiritisme geïnteresseerd raakten, en bijeenkomsten organiseerden, waarbij werd gestreefd naar goede veslaglegging en een wetenschappelijke benadering van alles wat er gebeurde. OROMASE I hield al na een jaar op te bestaan, maar Oromase II hield het 8 jaar vol, van 1871 tot 1879. De archieven zijn bewaard gebleven.

In deze bloemlezing een enkel fragment uit die archieven: een brief door een van de leden geschreven aan zijn 'medeonderzoekers'. De brief vertelt een merkwaardige ervaring, en poogt daar een verklaring voor te vinden door verband te leggen tussen een gedachte en een gebeurtenis: een moderne wijze van benaderen. De schrijver van de brief was 29 jaar oud.(en mijn overgrootvader)

ZWARTE DRAAD

Den Haag 29 Nov. 1877

Aan de leden der Vereeniging Oromase, Den Haag

Mijne Heeren,

De meededeeling eener zeer bijzondere geschiedenis mij den 18e l.l. overkomen, mag naar ik vermeen, U niet onthouden worden, vandaar de vrijheid die ik neem ze ter Uwer kennis te brengen.

Op bovengenoemde datum des avonds tusschen 10 en half twaalf in mijn huiskamer zittende, hield ik mij bezig met het lezen en bestuderen van het interessante werk "Hemel en Hel", van Allan Cardec (*sic!*). Zoo lezende en overwegende dwaalde mijne gedachten onwillekeurig af, en kwam mij de brief van Ds. Nieuwold (*een lid van Oromase*) aan Oromase geschreven voor den geest. De meededeeling daarin gedaan, over het aan de schel trekken, op klaarlichten dag, zonder waarneembaren oorzaak, maakte toen een punt van nadenken voor mij uit; zou het niet mogelijk zijn dacht ik, dat die bel in beweging

gebragt werd door, ja door wat, door de draad misschien, door de meid of huishoudster van den Dominee gespannen en aangetrokken; Die gedachte was echter geen beschuldiging, noch direct noch indirect, om de eenvoudige rede, dat mij de bij den H. Nieuwold inwonende persoon of personen onbekend zijn. Het was dus louter een veronderstelling. Op het zelfde oogenblik nu dat die gedachte bij mij rees, zie, of beter gezegd gevoel ik iets dat langs mij gaat, ik zeg iets omdat ik er geen omschrijving aan, noch beschrijving van geven kan. Zij aan wie iets dergelijks overkomen is zullen mij begrijpen. Zulks geschiede aan mijn linker kant.

Dat ik opkeek en om mij heen zag, spreekt van zelve, echter zonder verder iets waar te nemen. Mij dus vergenoegende met hetgeen geschied was, en innig wenschende dat zich zulks mocht herhalen, wilde ik mij weer aan het lezen zetten, men begrijpe dus mijne groote verbazing, toen ik midden op de bladzijde waarvan ik aan het lezen was geweest een 0.60 meter lange zwarte draad zag liggen.

Nu moge in het algemeen een draad niet veel verwondering wekken, in dit geval echter geloofde ik dat zij het wel verdient, en wel voor de volgende reden:

1e In verband met de geschiedenis bij Ds Nieuwold, had ik aan een draad gedacht,

2e was ik geheel alleen in de kamer

3e kan ik positief verzekeren, dat geen draad op mijn boek lag p.m.10 minuten voor dat ik er die op vond liggen, en

4e dat ik, de eenige waarneembare persoon in het vertrek was, en ik dezelve er niet heb opgelegd.

In verband nu met onze studie, zal de oorzaak wel niet ver te zoeken zijn. Ik heb bereids den Heer Nieuwolds de geschiedenis geschreven, hij schrijvend Medium zijnde, zal er misschien eenig licht over erlangen.

Met achting noem ik mij

Mijne Heeren,

Uw Toegenegen Medeonderzoeker

Marinus L.Delboy

uit Archief OROMASE, Den Haag

DEUR

Het medium is een deur, waardoor, eenmaal opengezet, goed en kwaad kan binnenkomen. Daarom moet die deur twee wachters hebben: een beschermer aan deze zijde, en een beschermer aan den anderen kant.

uit 'Spiritische Bladen', Februari 1937

BRODDELLAP

"Het eerste kind is een broddellap," zegt men wel eens. Maar de kinderen uit eenzelfde gezin loopen uiteen. Wat voor het eene kind goed is, deugt soms heelemaal niet voor 't andere, en zoo krijgen de ouders bij elk wicht, dat hun geboren wordt, tevens een nieuw vraagstukje ter oplossing. Elk kind is een broddellap. De groote kunst is, er zoo min mogelijk aan te verknoeien.

H.N. de Fremery

uit 'Het Toekomstig Leven', Februari 1905

Hieronder een fragment uit een verslag van H.N. de Fremery, over een proef met psychokinese, uitgevoerd door 'de Heer B.', die beweerde een zakdoek op z'n punt te kunnen laten dansen. De tekening is van de Fremery.

DE ZAKDOEK

"Geef mij uw zakdoek", zei de heer B. Ik voldeed aan zijn verzoek. Hij schoof zijn stoel een paar passen achteruit, zodat hij in de serre kwam te zitten. Wij drieën bleven aan het tafeltje, om den heer B. rust te geven en hem niet te doen gevoelen dat ons aller aandacht op hem gevestigd was. De overigen kwamen naderbij en posteerden zich achter ons aan den ingang der serre.

De heer B. spreidde de benen en hield de zakdoek tussen de vingertoppen. De eerste maal viel de doek op den grond. Maar toen hij de poging herhaalde en wederom de handen naar weerszijden terugtrok, bleef de zakdoek niettemin overeind staan! B's handen trilden en het zweet parelde hem op 't voorhoofd. Maar het kunststuk was volbracht. De zakdoek voerde eenige dansspasjes uit alsof hij met leven beziel was. Toen deed hij een hooger en sprong en poefte op den vloer in elkander: het leven was eruit.

Een applaus beloonde den heer B. voor het welslagen van de proef. Intusschen had de tafel haar boodschap uitgespeld, die luidde: "Dank B. ....voor groote krachtsinspanning."

H.N. de Fremery

uit 'Het Toekomstig Leven', Februari 1905

DOOR INBEELDING GEDOOD

Uit Petersburg wordt een verhaal medegedeeld, dat den noodlottigen invloed van een ingebeeld lijden illustreert. Michaël Staritzky, een wagonwasscher van den grooten Siberischen Spoorweg, was bezig op het station Krasnojarsk een koel-wagen schoon te maken. Onder zijn arbeid viel hij in slaap. Toen hij ontwaakte was de trein in beweging en hij in den wagen opgesloten. Van schrik was hij als verlamd. Daar hij de inrichting van het verkoelings-toestel niet kende, geloofde hij niet anders dan dat hij bevroren moest. De kwellingen, die hij moet uitstaan hebben, kan men eenigszins bevroeden uit de korte zinnen, die de ten doode toe verschrikte met wit krijt op den vloer van den wagen gekrabbeld heeft. "Het wordt al kouder, zoo als ik vreesde"....."Zal niemand mij redden?"... "Ik vries langzaam dood. Mijne voeten zijn als ijs." Daarna schijnt een lange pauze ingetreden te zijn. Het laatste neergeschrevene stond aan het einde van den wagen, waarheen de man in den vreeselijksten angst gekropen moet zijn. "Ik slaap reeds half....mogelijk zijn dit mijn laatste woorden."

Toen de trein 30 K.M. westelijk van Krasnojarsk op een zijspoor stilhield, werd de wagen geopend en men vond Staritzky dood. De verbazing der spoorwegbeambten was te grooter daar de temperatuur in de wagen 11° en het verkoelings-toestel niet in orde was. De man was niet bevroren maar door inbeelding gedood.

Psychische Studiën Dec 1904

uit 'Het Toekomstig Leven', Februari 1905

ANDANTE MAJOR

Uit de gedenkschriften van Haydn.

Deze bekende en groote componist verhaalt in zijn "memoires" volgend merkwaardig geval:

"Op den 25sten Mei 1792 vergezelde een geestelijke, een vriend van Haydn, hem naar een concert, waarvan het programma aanving met een "Andante Major" door Haydn. Aan het einde van het stuk scheen de pastoor zeer onder den indruk en droefgeestig te zijn. Door Haydn naar de reden daarvan gevraagd, antwoordde hij dat hij eens in zijne droomen hetzelfde stuk had gehoord en nu wist, daar hij het nu in werkelijkheid hoorde, dat zijn einde nabij was. Inderdaad sliep hij bij zijn thuis komst in, om niet meer te ontwaken.

overgenomen uit 'Light' 1904

uit 'Het Toekomstig Leven', Februari 1905

J. Kakebeeke, redacteur van 'Spiritische Bladen', bespreekt een staaltje journalistiek in plaatselijke Gelderse bladen, van een anonieme journalist die eenmalig kennismakte met het spiritisme. Hier enkele fragmenten uit het gewraakte artikel:

ZUCHT

"Ik doe niet aan Spiritisme en heb geen waardeering voor de hocus pocus van spiritisten; de caricatuur, welke zulke mensen zich van het voortbestaan der zielen van hun overgegene broeders en zusters vormen, is m.i. weinig geschikt, om over het hiernamaals verheven gedachten te onderhouden.

De zucht naar kopij heeft me wel eens een séance doen bijwonen, waar men zich bezighield met het zoeken van contact met de andere wereld. Mijn stellige indruk van deze avonden is, dat sommige spiritisten, meer in het bijzonder de media, overgevoelige mensen zijn, die gemakkelijk onder auto-suggestie raken - een goedaardig soort zenuwpatiënten dus - en dat de rest een stelletje bedriegers is, althans uit mensen bestaat die zichzelf met onwaarachtigheid interessant willen maken tegenover hun medemensen."

Nadat de journalist zich heeft verbaasd over bekende wetenschappers die zich met het spiritisme inlaten is zijn conclusie:

Intellectueele lieden verdoen zich in geestelijke abnormaliteiten; het Spiritisme is een gevaar voor geestelijk leven, karakter en gezondheid. Hoog opgevoerde intellectuele ontwikkeling maakt dat men geestelijk overstag gaat en op een nevenbaan de imbeciliteit nadert.

uit 'Spiritische Bladen', Februari 1937

SLAAPWANDELEN

M.J., 28 jaar oud, is slaapwandelaar. Onlangs verliet hij des nachts zijn slaapkamer, wrong zich door een dakvenster en wandelde over het dak. Al te ijverige burens riepen hem toe en wekten hem. Hij ontwaakte, verloor het evenwicht en viel van een hoogte van 8 Meter op het plaveisel. Zwaar gewond moest hij naar het ziekenhuis vervoerd worden.

Het groote publiek treedt vaak met 'wijze' onwetendheid tegen dergelijke abnormale verschijnselen op. Men ontziet zich dikwijls niet tobben met water of natte dweilen voor de legeneden van slaapwandelaars te leggen om hem terstond te doen ontwaken, zonder er bij te denken dat dergelijke zenuw-schokkende middelen voor de gezondheid dezer sensitieven hoogst nadeelig zijn. Het plotseling wekken van een slaapwandelaar is altijd een gevaarlijk middel. Het noemen van den naam van den slaapwandelaar worde daarom vermeden. Men trede steeds met kalm overleg en zachtheid tegen hem op, nooit met geweldadige middelen.

uit 'Het Toekomstig Leven', Maart 1905

KIP

....Men zou juist bij geloovigen groote sympathie tegenover het spiritisme verwachten. Is het waarheid, dan immers geeft het vasten steun aan het geloof, dat bij menigeen vrij wankel is en bovendien een krachtig wapen tegen het materialisme. Toch staan geloovigen er even vijandig tegenover als ongeloovigen. Onder de vrijdenkers weten velen van het spiritisme ook al niet meer dan de praatjes van Jan en alleman. " 't Is natuurlijk nonsens!", verklaarde mij eens één hunner, die er zelfs nog geen korte brochure over gelezen had. Hij voegde er nog aan toe: "En ik wil er ook niets van weten."
Er zijn vrijdenkers, die even vrij denken als een kip hoogvliegt.

uit 'Het Toekomstig Leven', April 1905

PSYCHISCH ESPERANTO

Ook op deze plaats zij nog eens gewezen op de stichting van de Psychische Esperanto-Bond. Het doel van den bond is onder de esperantisten de spiritualistische levens- en wereldbeschouwing te propageeren en het materialisme te bestrijden, en elk lid dient zich bewust te zijn dat hij zich heeft in te stellen op een stevige basis van volledig gecontroleerde feiten, met afwijzing van alles wat naar het abstracte, het onwezentlijke zweemt.
Het belang van dit internationaal instituut voor de verbreiding der spiritische gedachte kan niet hoog genoeg worden aangeslagen.
Ieder die daarin belang stelt, schrijve aan den heer W.S. Kuiper te Groningen, die alle gewenschte inlichtingen kan verstrekken. Men vrage een circulaire aan.

uit 'Spiritische Bladen', Januari 1937

WIJZE LES

Er zijn liefdelooze en ongeestelijke mensen die vurig jacht maken op spiritische verschijnselen, en hierop een recht gronden zich Spiritualisten te noemen; alsof dit de beteekenis van spiritualisme is! Het heeft er evenveel van als het kaf van graan; het is er evenzeer een bewijs van, als huizen en landerijen bewijs zijn van rijkdom, van kennis en reinheid van ziel. In de beoefening van geestelijke gemeenschap zoekt de ware spiritist allereerst zichzelf in harmonie te brengen met de verhevenste geestelijke wezens, met welke hij in aanraking komen kan. Hij zal trachten even rein, even liefhebbend en vol medegevoel te worden als zij. Hij zal uit zijn leven alles wegdoen wat hem verlagen kan, en alles erin brengen wat hem veredelen en opheffen kan.
De ware spiritist tracht een waar leven te leiden. Het is zijn doel het uiterste te doen om het hoogere en betere deel van zijn natuur te ontwikkelen en aan te kweken, en zooveel mogelijk aan zichzelf te arbeiden; op zijn zwakheden te letten en te trachten ze te overwinnen; zijn goede hoedanigheden hoopvol aan te kweken; eerlijk te leven, rechtvaardig te handelen, rein te leven en vol hoop te zijn dat alle kwaad in goed zal verkeeren. Wij geven niets om een spiritualisme dat den mensch niet beter maakt.

uit 'Het Toekomstig Leven', April 1905

ZALMKWEEKERIJ

"Ieder meent, dat hij over spiritisme mee mag praten, ook tal van menschen, die graag toegeven, dat ze niets weten van zalmkweekerij of het maken van kanonnen.

H.N. de Fremery

uit 'Het Toekomstig Leven' 1907

In Noord Wales is een Mrs. Jones actief die godsdienstige opwekkings-samenkomsten in het plaatsje Egryn leidt. Mrs. Jones wordt, telkens wanneer ze zich naar dergelijke bijeenkomsten begeeft, vergezeld van lichtverschijnselen. Een ooggetuige beschrijft wat er te zien is en waar hij persoonlijk, met nog twee anderen getuige van was:

MYSTIEKE LICHTVERSCIJNSELEN

"We liepen een tijdje, en daar verscheen het geheimzinnige 'licht' plotseling boven den weg, een paar meters voor het rijtuig; het speelde en danste eromheen, nu eens vóór, dan weer achter den wagen. Toen wij den kruisweg bereikten, waar de weg naar Egryn een scherpe bocht naar links maakt, keerde het 'licht' zich eensklaps om; en in plaats van rechtdoor te gaan, in de richting van waar wij gekomen waren, nam het, tegen alle verwachtingen in, de richting naar Egryn, nu steeds het rijtuig voorafgaande.

Tot aan dit kruispunt was het slechts een enkel 'licht' geweest; maar toen wij een eindje den weg naar Egryn op gegaan waren, veranderde het. Een kleine roode vuurbal verscheen, waaromheen twee andere witte lichten heen dwarrelden. De roode vuurbal bleef een poosje stil, terwijl de andere er omheen dwaalden. Intusschen ging het rijtuig waar Mrs Jones in zat, gewoon door, de 'lichten' achter zich latend.

Toen vloeiden dezen plotseling inéén en maakten een snellen sprong achter den wagen aan, dien zij inhaalden en wederom voorafgingen.

Ruim een mijl wegs hielden wij ze in het oog. Mr. en Mrs. Hugh Jones (*de andere ooggetuigen*) waren er al dien tijd bij, en zagen alles wat ik beschreef, en wij zijn alledrie bereid om, zoo nodig, het bovenstaande met een eed te bekrachtigen. "

uit 'Het Toekomstig Leven', Mei 1905'

NAGTGLAS

In de vorige maand overleed de Heer F. Nagtglas te de Bilt in den ouderdom van ruim 80 jaren. De opgewekte, vriendelijke grijsaard leerden wij met groote vreugde aan den avond van zijn leven kennen, als een "wiens kerk overal was waar hij zich bevond, en die reeds in dit leven, leefde in de toekomstige wereld," die haar zonnige glazen den winter van zijn aardsche leven verhelderde. Ook den lezers van ons tijdschrift was hij geen onbekende.

uit 'Het Toekomstig Leven', Oktober 1902

DEN WAREN GEEST

In een lange recentie bespreekt H.N. de Fremery een boek van de theosoof C. W. Leadbeater, 'The Other Side of Death' dat hij prijst om zijn spiritistisch getinte beschouwingen, waarvan de onderstaande er een is:

Te dikwijls schrikken onverstandige kindermeisjes kinderen af met dwaze verhalen of bangmakerijen gegrondvest op bijgeloof, en het is later bijna onmogelijk de valsche opvattingen, die zo zorgeloos gegeven zijn, weer uit te roeien. Maar als aan kinderen van het begin af geleerd wordt, dat er zoiets als dood niet bestaat in de gewone opvatting van het woord, als zij begrijpen dat hun kleine speelmakker of hun oudere vriend niet ver van hen weg is gegaan, maar slechts het dikke uitwendige kleed heeft afgelegd, dat zij zien kunnen, om een hooger, wijderen vorm van leven binnen te gaan, dat hij niet bereiken kon zoolang hij nog door het gewicht er van gedrukt was; als zij verder weten, dat het soms door gelukkige omstandigheden mogelijk wordt, dat iemand, die zich aldus van ons teruggetrokken heeft, zich nog eens in de stoffelijke wereld vertoonen kan en dat hij, die aldus een flikkering van dit andere leven krijgt, zeer begunstigd wordt en wellicht een gelegenheid kan krijgen om nuttig te zijn, dan zullen die kinderen niet alleen zelve van veel dwaze vrees en wanbegrip bevrijd zijn, maar ook voorbereid wezen om tot de dooden in den waren geest te spreken, als zij ooit zoo gelukkig mochten zijn om met hen in aanraking te komen.

uit 'Het Toekomstig Leven', Mei 1905

Het volgende merkwaardige verhaal gaat over proeven met een medium door parapsychologen in 'Yougo-Slavië', waarbij de paranormale talenten van cavia's ofwel 'Guineesche biggetjes' werden getest.

HOERA VOOR DE CAVIA

(...) Evenals slechts weinig mensen aanraking in de zijden en onder de voetzolen kunnen velen, zonder rillingen te krijgen, hebben de proefdieren hun zwakke plekken; als men ze daar kietelt of aait, reageren ze op merwaardige wijze; ze springen op, maken allerlei stuiptrekkende bewegingen en schreeuwen in alle toonaarden. Nu is het meermalen gebeurd dat deze uitingen van geprikkeldheid ook spontaan voorkwamen, d.w.z. zonder uitwendige aanraking. Dit was vroeger nooit gebeurd en de verschijnselen traden alleen op tijdens séances, die dienden om de helderziendheid van het medium mevrouw Seveliev te beproeven.

Volgens het medium waren het trance-persoonlijkheden (haar contrôle en ook andere geesten), die voor de aardigheid de dieren aanraakten op hun gevoelige plekjes. De

niet helderziende proefnemers zagen hiervan natuurlijk niets; alleen de reactie van de dieren, die volkomen dezelfde was als toen zijzelf hun kietelproeven namen. Hoe vreemd de verklaring van het medium ook moge schijnen, men besloot tot het nemen van een serie proeven.

De guineesche biggetjes waren in een doos geplaatst. 'Magamed' (de geest die van gene zijde de proeven scheen te leiden) voegde er nog aan toe dat de knaagdierpjes de geesten zien, en dat ze daarom zo verschrikt deden.

'Boris' - een tweede geest - kondigde zijn poging aan, de dieren wat te plagen, en spoedig begonnen ze ook inderdaad te schreeuwen, te springen en te rennen. De proefnemer sloot nu de doos met een deksel en verzocht herhaling van het verschijnsel. Er was nog geen minuut verlopen of het gekrijsch en het gestuip begon opnieuw; sommigen sprongen zoo hoog, dat ze het deksel van de doos afgooiden.

uit 'Spiritische Bladen', Januari 1937

ONDERBUIK

Het mysterie van de 7 jarigen Frank te M. in Engeland, in wiens lichaam tijdens de slaap vreemde kloppingen ontstaan, is, in principe althans, opgelost.

Eenige doktoren hebben geconstateerd, dat door een of ander onbekend fysiologisch proces, de jongen gedurende den slaap een 'menschelijke echo' wordt en dan een geluid voortbrengt, dat in zijn onmiddellijke nabijheid ontstaat.

Zijn ouders blijven echter de meening toegedaan, dat hun zoon het slachtoffer van een buitenaardsche macht is. Zij weigeren den jongen aan de zorgen van een specialist toe te vertrouwen.

Deze geschiedenis heeft gedurende eenigen tijd het gesprek gebracht op geesten en supernormale krachten. Om de openbare opwinding te bevredigen, heeft Dr. W.E.A. met eenige politieagenten een onderzoek ingesteld. "Wanneer iemand op den muur tikt", luidde het oordeel van den arts, "komt er een geluid uit Frank's onderbuik. Het is een geheimzinnig verschijnsel."

"Ik ontdekte dat er niets gebeurde als ik een of ander lichaamsdeel vasthield. Viermaal klopte ik tegen den muur, waarbij ik zijn hand vasthield. Daarop liet ik zijn hand los, en klopte weer vier maal. Nu bracht Frank acht geluiden voort.

"Bij het voortbrengen van die geluiden trilt zijn geheele lichaam met het bed waarop hij ligt.."

Dagblad van Milwaukee

uit 'Spiritische Bladen', Januari 1937

WONING

Het is waar, dat er geschreven staat: "In het huis mijns Vaders zijn vele woningen, "maar het wordt ook tijd, dat de wereld gaat begripen, dat iedere bewoner zijn persoonlijk huis, ook daar, moet meubelen en stofferen.

uit 'Spiritische Bladen', Mei 1934

STERK STAALTJE

Een rijwiel waarvan de wielen worden afgenomen, om daarna weer in elkaar gezet te worden, en dat zonder monteur; sleutels die uit het sleutelgat verdwijnen om er dan vanzelf weer ingestoken te worden; voorwerpen die plotseling uit de handen verdwijnen -- dat zijn geheimzinnige feiten, die men slechts aan tooverij kan toeschrijven.

Op een kleine boerderij in Normandië, waar het echtpaar Galopin het boerenbedrijf uitoefent, grijpen deze zonderlinge verschijnselen dagelijks plaats. Het booze lot schijnt op een 14-jarigen jongen André te zijn geworpen, die daar de beesten hoedt.

Ongeveer een half jaar nadat André daar werkte, begonnen de vreemdsoortige verschijnselen met het verdwijnen van een sleutel uit het slot. Men dacht aan inbrekers en barricadeerde de deur.

Maar toen de jongen zijn splinternieuwe fiets uit de provisiekamer wilde halen, bemerkte hij, dat één der wielen afgenomen was. Hij ging zijn

baas waarschuwen,

maar bij terugkomst was ook het andere wiel afgenomen. De boer besloot de fiets in de kamer te nemen en ze in het oog te houden. Het was alleen het frame. En terwijl de boer en de jongen in een hoek van 't vertrek bezig waren het vaatwerk te wasschen en de deur gesloten was, werden de wielen door onzichtbare hand er weer aan bevestigd. Maar de grens van het onmogelijke was nog niet bereikt: onmiddellijk werd de fiets opnieuw uit elkaar genomen, waarna een der wielen tegen de deur werd gezet. Niemand hield de fiets daarbij vast, maar ze bewoog als door den wind geschud zachtjes heen en weer. Men zoekt nu den toovenaar, maar enkelen spreken van grappen, van hallucinaties. De opwinding is echter ter plaatse zóó sterk, dat de politie de zaak wil onderzoeken.

uit 'Spiritische Bladen', Februari 1937

SCHROEFOOGJE

Op een mij bekende en uitmuntend gecontroleerde séance kreeg een aanwezige dame den dringenden raad, bij haar thuiskomst goed acht te geven op een traproede en wel op de derde van onderen gerekend.

Aan een zijde zou het schroefoogje, dat de roede moest vasthouden, zijn lostgeraakt, waardoor groote kans voor een val ontstond.

De dame verzekerde, dat zij nimmer op dien looper en de roeden had gelet; zij woonde niet in haar eigen huis maar was en pension, waardoor haar belangstelling voor huiselijke aangelegenheden was verzwakt.

Zij beloofde intusschen, hoewel ze sterk twijfelde aan het bestaan van dit mankement, terdege te zullen opletten, wat nog meer wenschelijk werd gemaakt door het feit, dat zij minder goed ter been is.

En inderdaad kon zij eenige dagen later verklaren, dat zij bij haar thuiskomst na de séance had gekonstateerd, dat het schroefoogje was afgebroken en alle kans bestond, dat de roede was uitgeschoten, de looper vergleden en zij zou zijn gevallen. Voorwaar een aardige waarschuwing.

uit 'Spiritische Bladen', Maart 1937

Een vrouw vertelt over haar magnetische gaven....

OPZIJ

Een meisje had een groot gezwel op haar keel. De dokters adviseerden, haar te doen opereeren, als zijnde het eenige, mogelijke middel tot behoud. De familie riep toen mijn hulp in en ik adviseerde niet te opereeren. Ik behandelde haar direct en wel zoo sterk, dat den volgenden morgen het gezwel in plaats van op de keel, op zij zat. Na een paar dagen behandeling brak het open en had voorts zijn gewoon verloop.

uit 'Het Toekomstig Leven', Februari 1914

BLOOT

Honderd maal wordt gevraagd: hoe bewegen de geesten de tafels - doen zij dat bloot door wilskracht of met hunne handen - hebben zij armen en handen en vingers zoals wij?

Elise van Calcar

uit 'Op de Grenzen', 1900

Hier een fragment uit een getuigenis van iemand die door magnetisme is genezen, en daarvoor de hele lijst met kwalen voor ons opdist. Anatomisch een vreemd geval, waarover menig dokter zich op het hoofd gekrabd zal hebben.... Diagnose??? Wie't weet mag het zeggen.

KWALEN ....

Van mijn geboorte af was ik bijna altijd sukkelende. Op mijn zestiende jaar kreeg ik door een val een uitstorting aan het hart, wat zich eerst later openbaarde als hartbeklemming volgens den dokter, terwijl zich een verdikking vormde ter grootte van een handpalm. Op mijn achttiende jaar moest ik worden verpleegd in een inrichting in Amsterdam, waar ik vier weken bleef. Pas was ik thuis, of ik kreeg een ontsteking in de buik, zoodat ik drie maanden op mijn rug moest liggen. Een jaar verliep vóór ik hersteld mocht heeten.

Een poosje bleef het goed, doch toen kwam alles zowat tegelijk: verzakking, losse nieren en ziekte aan't hart. Mijn zenuwgestel, dat steeds zeer zwak was, raakte door het overlijden van mijn moeder zoo in de war, dat men voor krankzinnig worden

vreesde. Toen is het een heele poos sukkelen gebleven, en leefde ik steeds in afzondering, onder medisch toezicht.

Reeds op mijn zestiende jaar leed ik aan een maagaandoening, wat zich wel herstelde, doch met vernieuwde woede optrad in October 1912, toen vergezeld van aandoening van de milt, den blinden darm en de lever, terwijl ook de zenuw-aandoening in erge mate terugkwam. Gebruiken mocht ik bijna niets meer, enkel melk.

uit 'Het Toekomstig Leven', April 1914

Een hartstochtelijke lofzang op Emma van Waldeck - Piermont, de 'koningin-moeder' (1858 - 1934), op een manier die ons nu erg overdreven lijkt. We zullen nu allicht niet meer door 'felle smart' getroffen worden wanneer iemand overlijdt die we hooguit in de verte hebben zien wuiven. Maar het is een feit dat Emma erg geliefd was in haar tijd, en qua karakter (en uiterlijk) meer weg had van haar kleindochter Juliana dan van haar dochter Wilhelmina.

20 MAART 1934

Wanneer een felle smart ons diep heeft getroffen bewaren we die als een heilig kleinood in een verborgen hoekje van ons binnenste. Maar het doet ook goed aan de gevoelens waarvan het hart vol is, uiting te geven.

En zulk een groot leed heeft Nederland, *alle* Nederlanders, zonder uitzondering, ook ons Spiritisten, getroffen door het overgaan van onze Koningin-Moeder. Al was hare godsdienstige gezindheid niet geheel de onze, heel haar leven, alle hare gedachten en daden, haar gansche wezen gaven treffend blijk te zijn geworteld in de overtuiging die ook ons lief is, in het geloof dat ook ons bezielt, in de leidende gedachte die den grondslag ook voor onze beginselen uitmaakt: de liefde, tot God en den naaste.

Dit beginsel heeft zij altijd uitgedragen en overal. Haar liefde omsloot haar echtgenoot, haar kind, haar volk, in den ruimsten en edelsten zin van het woord. Voor haar bestond geen onderscheid tusschen hoog en laag, rijk of arm, geloovig in dezen of in die zin. Hare liefde ging uit tot allen en zij schonk een alles begrijpend medegevoel aan de smart van een ieder. Zij bracht troost zonder te

vragen wien het gold, wie het was die hulpe behoefde.

Haar hart klopte warm voor oud en jong, het voelde gelijkelijk voor alle ongelukkigen van welken rang of stand ook. Voor allen was zij een barmhartige Vrouw, een weldoenden Moeder, wier liefelijk hart en milde hand de wonden trachtte te heelen en het leed te verzachten, waar zij maar gelegenheid vond.

Zóó was onze koningin-Moeder, een Moeder voor haar volk, een Moeder voor haar medemensch, Zegen brengend aan allen door voorbeeld, woord en daad.

Zóó blijven wij Spiritisten haar in trouwe liefde gedenken. En wij weten dat Zij in betere oorden de taak, die zij op aarde op zoo edele wijze heeft vervuld, weder zal opvatten, der menschheid ten goede.

Gezegend zij hare nagedachtenis.

Mr. G.G.Nederburgh

uit 'Spiritische Bladen', April 1934

In een artikel van het Hoofdbestuur van Harmonia over propaganda, dat vooral ingaat op de moeilijkheden in de provincie, staat de volgende verzuchting:

OOLIK

Het Hoofdbestuur weet uit diep-treurige ervaring, dat het velen van hen, die zich gaarne spiritisten noemen, aan de meest elementaire begrippen van het spiritisme ontbreekt, dat zij hoogstens recht kunnen doen gelden op den titel van kruishout-kampioenen en verder zonder voorbehoud slikken wat de een of andere oolijkert van gene zijde hun blijft op te dischen en wijs te maken. Het Hoofdbestuur weet uit dieptreurige ervaring, dat op lezingen, die ontwikkeling der leden in de allereerste plaats beoogen, op volle zalen van buitenstaanders, het % der aanwezige leden minimaal is. Zij weten het immers allemaal al lang en breed, ze behoeven niets meer te leeren, ze seanceeren los en vast aan elkaar en hun 'controles' zijn de personificatie van goddelijke wijsheid en alwetendheid.

uit 'Spiritische Bladen', April 1934

STOOMBOOT

De beroemde opera-zangeres Anna la Grange, werd in 1860 in Nieuw - York verzocht eenige voorstellingen in Boston te willen geven, waarheen men overzee of per spoortrein reizen kan. Zij koos den eersten weg. Haar tienjarig dochttertje, dit hoorende, barstte luid in tranen uit, wijl zij 's nachts gedroomd had, dat de stoomboot door een ander overvaren was en zij hare moeder had zien verdrinken.

Men lachte hierover, doch de moeder gaf uit vrees, dat het haar kind schaden kon de zeereis op en koos voor zich den spoortrein.

Den volgenden morgen vernam men dat die stoomboot tegen een ander aangevaren was en 30 passagiers verdrinken waren.

uit 'Spiritualistisch Weekblad', December 1889

ZICHTBAAR ONZICHTBAAR

Ijs wordt door warmte tot water opgelost. Onder bepaalde lichtverhoudingen en stand van het oog zijn beiden niet zichtbaar, evenals het heldere ongekleurde glas. Water tot stoom verhit wordt onzichtbaar.

Droog hout lost zich door verbranding op in nauwelijks merkbaare rook en een weinig asch, ook wel in damp en wordt bij het verwaaien van den rook onzichtbaar.

Licht - en warmtestralen, waarschijnlijk zelfs de reukverbreidende stofdeeltjes, worden door dichte stoffen (glas, water, gedeeltelijk ook door ijs) heengevoerd, een bewijs van het doordringen der stof door vaste voorwerpen.

Hoe kunnen dan eenige 'natuuronderzoekers' met zeer beperkten en bekrompen blik zo driest zijn, te zeggen dat er geen voorwerpen kunnen zijn, die door onze zinnen niet waargenomen kunnen worden en dat het doordringen van de stof door vaste lichamen onmogelijk is? En waarom zouden er geen ziel en geest bestaan, die evenzo onzichtbaar zijn, waarop echter hare werkzaamheid en taal en spraakgebruik met dringende kracht heenwijzen?

Onzichtbaar is de lucht, onzichtbaar zijn de talloze menigte reukverspreidende stofdeeltjes die van alle lichamen uitstroomen en onze reukzenuwen aandoen; onzichtbaar zijn de duizenden kleine, slechts door het vergrootglas merkbare diertjes, die in onzen dampkring zweven - en de onjuiste gevolgen trekkende menigte der geleerden en ongeleerden wil van een onzichtbaar geestelijk wezen niets weten!

Welk een halfheid! Welk een blindheid! Men bedriege zich evenwel niet; Hij, die geen hemelsch doel heeft kan ook niets heilig zijn! Want heilig (heil aanbrengend) wordt iets slechts door het doel, dat bij het gebruik in het oog gehouden wordt. "Heil" is echter slechts verbonden aan een onsterfelijken geest. God is heilig als de bron van alle heil. Ons heil ligt

voornamelijk aan gene zijde des grafs in een geestelijk tehuis.

Matter
Solid, Liquid and Gas

Uit 'Spiritualistisch Weekblad', December 1889

EDELMOEDIG

Groot was onze erkentelijkheid toen wij bericht kregen, dat mevrouw L. Servaas Smits-Peletier te den Haag, van het door haar verkregen honorarium voor de leiding van eene Wijdings-bijeenkomst in afdeeling den Haag, een bedrag van f 110.- heeft afgestaan aan het radiofonds van Harmonia, en de heer Foppele, den Haag, aan hetzelfde fonds de opbrengst van een door hem gegeven psychometrische avond ten bedrage van f 12.- heeft geschonken. Aan deze edelmoedige gevers brengen wij den hartelijken dank van Harmonia; hunne daad is een mooi bewijs van onbaatzuchtigheid, toepassing der Spiritistische beginselen en liefde voor onze goede zaak. Naar wij vernamen heeft de Heer Foppele het voornemen nog meer psychom. seances te geven ten bate van radio- en propagandafonds. Wij juichen zijn plan ten zeerste toe; wanneer meerderen zijn mooie voorbeeld volgen is het H.B. beter in staat een flinke propaganda te maken voor verspreiding onzer beginselen.

uit 'Spiritische Bladen', Juni 1934

ZOEKGERAAKT

Een jong meisje slaagt er in met behulp van een wichelroede het gebeente van eene in 1662 gestorven en voor heilig verklaring in aanmerking komende non te vinden.

Sinds lang is bij het Vaticaan aanhangig de congregatie der nonnen van St. Augustin, omhulsel geschied was, kon tot nu toe niet Sedert eenigen tijd wist de bisschop van Munier, onderwijzeres te Dyon, de gave beenderen en metalen bevonden, te van een metalen ketting met een haak een klein rubber balkje hangt. (...)

Mlle Munier werd nu door den tegenwoordigheid van den kerkelijke hoogwaardigheidsbekleders aanwijzingen van het slingerende balletje gebruikte doodsbeenderen waartusschen St. Augustijn gebezigd worden om den Zelfs slaagde Mlle Munier er in de een sterke beweging van het die er mede vermengd geworden De rest van het verhaal doet niets ter Spiritistische media en hunnen gaven bedient om de beenderen van zoek geraakte heiligen terug te vinden.

heilig verklaring van Alice le Clerc, stichtster van de doch aan den eisch te weten, wat er met het stoffelijk worden voldaan. Alle onderzoek bleek vergeefs.

Nancy dat een jong meisje van 21 jaar, Mlle bezat om de plaats waar zich begraven kunnen aanwijzen, waarbij ze zich bedient en van een 10 c.m. lang staafje, waaraan

bisschop naar Nancy ontboden, begaf zich in burgemeester en tal van met name genoemde naar de door haar aangeduide plaats, waar op werd gegraven. Gevonden werd een stapel zilveren spelden, zoals die door de nonnen van sluier vast te hechten. doodsbeenderen van de aanstaande heilige door instrument te onderscheiden van die van anderen, waren.

zake. Hoofdzaak is, dat de R.K. Kerk zich van

H.H.Theunisse

uit 'Spiritische Bladen', September 1934

AANSPORING (*wrang in het licht van de latere gebeurtenissen !*)

Spreek smalend nooit van Joden,
Maar wilt, waar gij z' ontmoet,
Door woord noch daad hen grieven,
Gij zult Uw naasten lieven
Zoo gij 't U zelve doet.

Laat rasverschillen varen,
Weest broeders voor elkaar,
Dan komt g'elkander nader,
Gij kind'ren van één vader,
En maakt Zijn Woord hier waar.

R. Pinto.

Deze aansporing mag voor den Spiritist overbodig heeten, maar wij willen die als uiting van de meening van een geestverwant, die blijkbaar minder aangename ondervindingen heeft opgedaan, toch plaatsen.

uit 'Spiritische Bladen', December 1934

David Duguid (1832-1907) was een beroemd Schots schrijf- en schildermedium, auteur van het gechannelde boek 'Hafed, Prince of Persia'.

Het volgende verhaal is een persoonlijke ervaring van G.A.W. v. Straaten met de gaven van Duguid, die in dit geval behoorlijk bijbels aandoen....

STORMBEDWINGER

Het zal enkele lezers van dit blad wel bekend zijn dat wij tijdens onze ingenieursstudie in Glasgow 'n geruime tijd bij de familie Duguid 'en pension' zijn geweest. Daardoor, met den neus in de boter vallende, kregen wij de kans talrijke merkwaardige en wonderlijke séances bij te wonen, die allen in onze eigene gehuurde kamer plaats vonden.

Het onderhavige geval betreft een roeitochtje met D.D. en enkele vrienden op Loch Lomond.

Het is wel geen kwestie van 'lopen op 't water', maar toch levert het 'n sterk bewijs van 'geestenhulp' of van 'occulte kracht' of van 'gebedsverhooring' of hoe men het ook beschouwen wil.

Zoo gingen dus op 'n keer D.D. met eenige ons bekende vrienden 'n roeitochtje maken op bovengenoemd groot meer. 't

Weer was aanvankelijk gunstig, maar al spoedig betrok de lucht; donkere wolken kwamen opzetten; de wind begon te gieren; 'n ontzettend onweer, zoals men dat alleen in bergstreken aantreft, brak los. De regen kletterde in stroomen neder, voortgezwiept door een loeienden wind, die weldra een orkaan gelijk was. Men kan zich den ontzettenden angst der roeiers voorstellen. Alleen een wonder kon het ranke bootje met z'n levenden inhoud redden. Maar, wanneer de nood op z'n hoogst is, is redding nabij, zegt immers een bekend spreekwoord. Zoo ook hier. Wat gebeurt?

David Duguid valt plotseling in trance, prevelt een kort gebed, gaat rechtop staan in het door den razenden wind op woeste golven voortgedreven notedopje en.....met uitgestrekte arm 'n cirkel beschrijvend, roept hij met luider stem: "In den naam van den Vader, Zoon en Heiligen Geest gebied ik stilte rondom de boot! "

Onmiddellijk, als bij tooverslag, kalmeerden de wateren en winden over 't oppervlak van enkele meters rondom 't roeiboortje. Ze dreven a.h.w. op een kalmen waterspiegel van zegge 10 m. middellijn, terwijl om hen heen de storm voortloefde en de hooge golven hen dreigden te verzwelgen.

Zóó roeide het gezelschap bedaard terug en landde veilig. Alle aanwezigen hebben dit destijds onder eede bevestigd.

uit 'Spiritische Bladen', December 1934

HET DUBBELTJE

In de spiritistische literatuur is vaak sprake van 'apporten', het verschijnen of verdwijnen van voorwerpen die dan soms op andere plaatsen worden teruggevonden. In seances kwamen apporten regelmatig voor, vooral bij de grote mediums. Maar het kan overal gebeuren. Hier een verhaal van Mej. K....

"U moet weten, dat moeder vreeselijk precies is op haar beurs. Ze weet altijd hoeveel ze in haar beurs doet, wat ze uitgegeven heeft en welke geldstukken er 's avonds in de beurs moeten zijn. Een paar jaar geleden, zeide ze op een avond toen ze haar beurs nakeek: "ik mis een dubbeltje." En bij haar nauwkeurigheid hinderde het haar geducht. Ze had het telkens over het dubbeltje, totdat op eene séance kwam: "maak het u niet moeilijk meer over dat dubbeltje, ik heb het weggenomen."

'Ik' was de geest van een jongen timmerman, 'Jan', die zich het eerst in een Amsterdamschen kring had gemanifesteerd bij de tante van mej. K. en telkens nu hier in den Haag, dan in A'dam zich aanmeldde. Tante hoorde van het geval, vond het vreemd en zeide tot 'Jan', dat ze het wilde gelooven onder de ééne voorwaarde, dat 'Jan' het dubbeltje terugbracht en dan in tweeën. Dit laatste, omdat anders elk dubbeltje teveel wel aan 'Jan' kon worden toegeschreven. Daar bleef de zaak bij, twee jaren lang. "En nu, 10 Nov. 1925 's morgens om half negen doet mama haar portemonnaie open om er het huishoudgeld in te doen en ziet....een *in twee stukken* verdeeld dubbeltje.

Mama werd eerst vuurrood en toen spierwit. Ze kon van verbazing eerst geen woord zeggen, tot ze weer bekomen was van haar schrik."

Ziedaar het nuchtere feit. Het is een raadselachtig verschijnsel.

uit 'Het Toekomstig Leven', Februari 1926

Kate en Maggie Fox waren de twee meisjes met wier mediumschap in 1848 het Spiritualisme is begonnen. De klopgeluiden die zich in hun huis in Hydesville, N.Y. voordeden onthulden dat er met geesten te communiceren viel. Kate was de jongste van de twee, toen 11 jaar. Hoewel zij aan de drank raakte en later 'bekende' dat het allemaal bedrog was geweest, is zij het symbool gebleven van de groeiende beweging.

NARIGHEID

De nakomelingen van Kate Fox zijn tot een droevig einde gekomen. Haar zoon Ferdinand Jencken was aan den drank geraakt, waardoor de toch reeds geringe verdiensten geheel onvoldoende werden om zijn vrouw en drie kinderen te onderhouden. Men had reeds meermalen de helpende hand uitgestoken, maar tevergeefs. Koude, ontbering en ziekte hebben in den afgelopen winter de vrouw en twee kinderen doen sterven. Het dochtertje, Lili, oud 3½ jaar, is thans het eenig overlevende kleinkind van de groote Kate. Zij wordt door haar grootvader van moederszijde opgevoed.

uit 'Het Toekomstig Leven', September 1902

Dit stukje over de spiritistische zakkalender van Harmonia blinkt uit door venijn, eigen aan de schrifturen van de toenmalige redacteur van het blad, de heer P. Goedhart. Het moet voor de samenstellers van de kalender pijnlijk geweest zijn, maar nu is het alleen nog komisch.

VOORS EN TEGENS

Wij ontvingen een kalender van de Nederl. Ver. van Spir. Harmonia. Het is een handig boekje ½ c.M. dik. Na de Chr. feestdagen en verjaardagen van het Kon. Huis komt een inleidend woord van den voorz. v. Harmonia en daarna een goed en kort overzicht van het leven van Stainton Moses (*een beroemd medium*) met portret. Als wij een opmerking zouden mogen maken dan zouden wij vragen waarom voortdurend een toonteken gezet is op den tweeden lettergreep van Imperator? (*de geleidegeest van Stainton Moses*)

De klemtoon valt op den derden lettergreep. Ook was Plotinus geen romein, maar van grieksche afkomst in Egypte geboren, al vestigde hij zich later in Rome.

De kalender zelf is ruim gedrukt en geeft gelegenheid voor aantekeningen. Daarna volgen de afd. van Harmonia met hare besturen - een zeer nuttige opgave. Hierop volgen enkele namen van vermaarde spiritisten. Stead (*een wetenschapper*) was geen Sir William T. Stead. Hij heeft geen recht op dat praedicaat, evenmin Hodgson (*een andere wetenschapper*) op dat van Prof. Een opgave der post-tarieven, een kalender voor 1927 en een lijst van tijdsverschillen besluiten dit nuttige boekje, dat wij in aller sp. handen wenschen. De prijs, 25 cts., is geen beletsel.

uit 'Het Toekomstig Leven', Januari 1926

Ingezonden brief van een lezer...

MENSCH

Mijnheer!

Bij het lezen van het Spiritualistisch Weekblad van eenige weken geleden trok het mijne aandacht eene aanvraag van de redactie, om bij eventueele gevallen over mediums te kunnen beschikken. Wij beoefenen reeds sedert verscheidene jaren het Spiritualisme, dan eens met een grooten kring, welke ons helaas ontvallen is, tegewoordig met zeer weinig getuigen, alleen in huiselijken kring en eenige vrienden en dat nog op onbepaalde tijden, aangezien onze levensweg en dagelijksche bezigheden ons niet toelaten dikwijls bij elkander te komen. Doch als wij séance hebben, dan hebben wij reeds dikwerf heerlijke lesswen van hooge geesten ontvangen, ongelukkigen kunnen opbrengen en vele andere gevallen, teveel om hier op te sommen. Het medium is mijne vrouw, een mensch van 38 jaar en ik durf zeggen: een prachtig medium, welke in alle opzichten hare gave om niet geeft en bij het lezen van uwe oproeping verzoekt zij mij er eens op te schrijven, wellicht dat ze nog ten nutte van anderen buiten onzen kring kan zijn. Het is ons niet te doen om er voordeel uit te trekken, doch alleen om de waarheid te verbreiden, en is het doel dezès met U in correspondentie te treden, om bij eventueele behoefte ons eens te schrijven.

Inmiddels heb ik de eer te zijn
met hoogachting, Uwed.dw. dienaar

S. Daniëls

uit 'Spiritualistisch Weekblad', Maart 1889

VREEMDE DINGEN

Dat hebben we alweer achter den rug....Op 5 Juni bevatte de Telegraaf 'van onzen correspondent' een verhaal van het verschijnsel, dat technisch den naam draagt van 'poltergeest' en dat te Roosendaal voorviel in een huis, waar eene familie met 8 kinderen woonde. Er werd 'geklopt' zonder dat men de oorzaak kon vinden.

De ontboden agenten wachtten buiten en hoorden 'zeer stevig kloppen'.

Ze begaven zich naar binnen en toen hoorden zij 'bonzen op de buitenmuur' en op den schoorsteenwand. Eveneens klonk getik op de bovenverdieping. De eigen correspondent vermeldt niet of dit tegelijk gebeurde. Toen werd het gezin in een kamer verzameld en de agenten doorzochten het geheele huis, terwijl het geklop aanhield. Een der agenten 'voelde driemaal kloppen op de plaats waar hij stond'; de andere agent hoorde 'drie hevige slagen' op een open deur waarvoor hij stond. Hij sprong erheen, maar noch voor, noch achter de deur was iets te zien. Veertig meter verder hoorde men de slagen, maar wist geen verklaring.

Maar 8 Juni was het mysterie ontsluit. De 19-jarige dochter des huizes is 'het spook met de stampende voet'. Gelukkig. De commissaris krijgt een pluimpje om zijn gevatheid. Wel ontkent het meisje, dat zij het lawaai veroorzaakte, maar deze ontkenning legt geen gewicht in de schaal. Zoo werd de dochter ten onrechte aansprakelijk gesteld en de zaak voor gesloten verklaard. De eenige, die in deze verstand toonde was de moeder. Ze zegt: "je hebt tegenwoordig zooveel vreemde dingen, al die electriciteit en radio, daarom kun je nooit weten.

uit 'Het Toekomstig Leven', Juli 1926

Al sinds het begin van de spiritistische beweging gaan er stemmen op dat het spiritisme de geestelijke gezondheid kan schaden. Dat is op zich een gezond idee. Dat er een rechtstreeks verband is tussen spiritisme en krankzinnigheid, zoals tegenstanders graag beweren, is nooit aangetoond. Ook bij mensen die nog nooit van het spiritisme hebben gehoord komen godsdienstwanen veelvuldig voor. De aangevoerde cijfers en argumenten zijn vaak evenredig aan de antipathie van de betreffende psychiater, zoals ook hier het geval is. Dat een spiritistische levensbeschouwing ook zielsziekten kan voorkomen, wordt in deze beschouwingen nooit meegenomen. Overigens is het erg zinvol om het verband tussen bepaalde vormen van psychiatrische aandoeningen en onstoffelijke invloeden te overwegen, iets wat in de moderne psychiatrie nog altijd taboe is.

ZIEKELIJK

Een Engelsche zenuwarts, Dr. Haydn Brown, wijst in een zijner geschriften op het onrustbarend aantal gevallen van zenuwziekte en waanzin, die zich in Engeland, waar het spiritisme een ziekelijke mode geworden is, vooral onder vrouwen voordoen.

De meerdere gevallen van zelfmoord, welke dientengevolge in den laatsten tijd zijn voorgekomen, moesten, zoo waarschuwt Brown, de aandacht van alle goedgezinden, en niet het minst van de wetgevende macht, op de schadelijke gevolgen van de beoefening der zgn. "occulte" wetenschap vestigen.

Vele mensen sterven of komen in gekkenhuizen terecht, zegt Brown, zonder dat hunnen omgeving ook maar een vermoeden heeft van de oorzaak daarvan. "De geheele spiritistische beweging of zgn. godsdienst is op een systeem van zelfbedrog gebouwd. Van zelfbedrog tot hallucinatie is de eerste stap naar de waanzin. Het spiritisme is een zielsziekte en 't is reeds een ziekelijk verschijnsel, wanneer menschen zich met zulke dingen ophouden. De zaak is waarlijk te ernstig, om ze als een lichtvaardige mode op te vatten. De toonaangevers in het maatschappelijk leven, en zoo nodig de wet, moesten zich met kracht tegen dit euvel keeren. "

uit 'Het Toekomstig Leven', Juli 1926

Ds M. Beversluis (1856-1948) was een voortrekker van de spiritistische beweging en een van de koplopers van Harmonia. Zijn tijdschrift 'Geest en Leven' dat hij vele jaren uitgaf, had te lijden onder wanbetalers, die er in de eerste helft van de 20ste eeuw zeker zoveel waren als in onze tijd. Daarom voorzag Beversluis, de 80 al gepasseerd, zijn laatste jaargangen van een inlegvel, waarin zijn 'moeilijke financiële positie' uit de doeken werd gedaan. Hier de tekst van zo'n briefje:

LEES DIT S.V.P. !

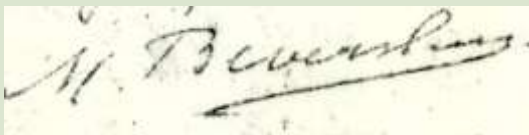
De jaarrekening over 1937 van "Geest en Leven" sluit met een nadeelig saldo. Als alle abonné's aan hun verplichting voldaan hadden zou dit niet zoo zijn. Maar ook dit jaar, zooals elk jaar, was dit niet het geval. De voortzetting der uitgave wordt dus bezwaarlijk voor mij, daar ik geen reservefondsen heb, en geheel op het betalen der abonnementen ben aangewezen.

Ik voel mij nog steeds geestelijk en lichamelijk in staat dit werk, dat mij lief is, voort te zetten. Maar dat kan alleen als de financiële risico wordt weggenomen door het stijgen van het getal der betalende abonné's.

Er is niet eens zoo'n groot getal nieuwe intekenaars nodig om het gevaar af te wenden.

Natuurlijk waardeer ik zeer de hulp van hen, die meer dan f 4.- betalen; maar hun aantal vermindert steeds, en liever zie ik het gevaar van staken afgewend door nieuwe abonné's. Kunt U tot die vermeerdering meewerken? Zoo ja, och, doe dat dan!

Moge ik verblijd worden door Uw hulp! Zoo heel lang zal die wel niet meer nodig zijn.

Inlegbriefje in 'Geest en Leven', jaargang 1937

VISIOEN

Amerikaanse dagbladen maken melding van een 'opmerkelijk geval' hetgeen eenige uren vóór den dood van James More, den vermoorden tenor van Fortstreet Presbyteriaansche Kerk, voorviel. Dr. Wilson die den stervenden behandelde deelde mee: Het was ongeveer vier uur en het licht van den dageraad waarnaar hij had uitgezien, begon door de jalouzieën te schijnen, toen ik mij over zijn bed boog en bemerkte dat zijn gelaat kalm en zijne oogen helder waren. De arme man zag mij aan en mijn hand in de beide de zijne nemend zeide hij: "Gij zijt een goed vriend voor mij geweest, dokter! Gij hebt mij geholpen.

Toen gebeurde iets, 't geen ik nooit zal vergeten: iets geheel onbegrijpelijk. Hij scheen goed bij zinnen, en de eenige wijze, waarop ik er een uitleg voor kan vinden is, dat hij in een andere wereld was overgeplaatst, en hoewel ik ook mijzelf geen duidelijken uitleg daarvan kan geven, ben ik ten volste overtuigd, dat hij de stad met gouden poorten was ingegaan - want hij riep luider dan ik hem had hooren spreken zoolang ik hem behandelde: "Daar is moeder! Hoe, moeder! Zijt gij gekomen om mij te zien! Neen, neen, ik ga naar u toe. Wacht even moeder, ik kom aanstonds. Ik kan het overspringen. Wacht moeder! "

Op zijn gelaat was een uitdrukking van groot geluk, en de wijze waarop hij die woorden uitte, maakte een indruk op mij zooals ik vroeger nooit ondervonden heb, en ik ben vast overtuigd dat hij zijne moeder zag en met haar sprak. Om hetgeen hij zeide niet te vergeten en ook om de vreemdste gebeurtenis in mijn leven te onthouden, schreef ik aanstonds neer wat ik hem had hooren zeggen. Dit waren de laatste woorden die hij sprak. Toen viel hij terug in bewusteloosheid, na een gesprek te hebben gehad met zijne moeder, die stierf toen hij eerst 18 maanden oud was en van wie hij zich niets meer herinnerde. Zijn dood was één der indrukwekkendsten, die ik ooit heb bijgewoond.

uit 'Sursum Corda', orgaan van Excelsior, December 1903

OEI!

Zaterdag 28 Juni 1930, had het medium Jonker hier ter stede een directe stem séance. Bij het eindigen van het spreken daalde de megafoon, op de voeten van een der aanwezigen. Deze nam geheel te goeder trouw te vroeg de megafoon op en plaatste haar met een snelle beweging op de tafel; waardoor het ongeluk zich voordeed dat het ectoplasma te vlug in het medium terugkeerde. Daardoor deden zich zij het medium bijna ondragelijke pijnen voor. Geheel door hulp van Gene Zijde mocht het ons gelukken tegen den morgen de pijnen te verdrijven. Hopende dat deze waarschuwing tot het welzijn van alle mediums ter harte genomen zal worden.

uit 'Spiritische Bladen', Juli 1930

PRIESTER R.C.

Veroorloof mij U heel in het kort iets te vertellen. - In Maart 1913 werd door de contrôles op zekere séance een R.C. priester toegelaten. De man was diepongelukkig en vertoefde in donkere omgeving. Hij had nimmer in God geloofd en tóch steeds, ondanks zijn contra-gevoelens, over Gods liefde gepredikt. Bidden was volgens hem derhalve overbodig. Ik sprak hem ernstig toe en wees hem op zijn totaal verkeerde meeningen. Na enkele séances had ik hem al zóó ver, dat hij, vóór mij op de knieën en mijn handen krampachtig drukkende, 'n kreet van vergiffenis tot den door hem steeds verloochenden God uitstiet, gevolgd door 'n ernstige bede om hulp; enz.

-t Gevolg was tenslotte: vrijwording, 'n draaglijker leven, 'n lichtere sfeer, waarna hij met roerende dankbetuiging van mij afscheid nam. -

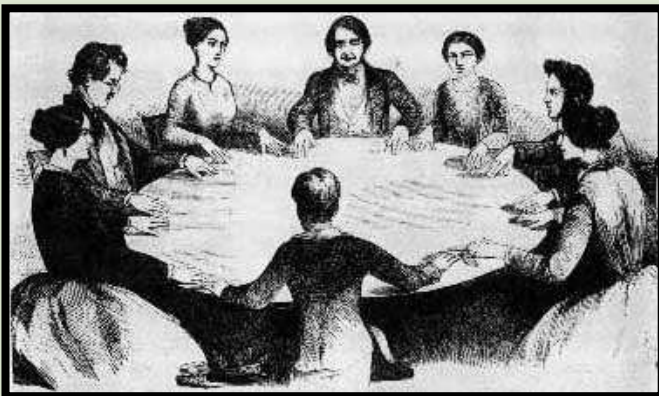
Nadien hoorde ik niets meer van hem; mijn taak was, wat hem betrof, afgelopen; hij geraakte dus geheel uit mijn geheugen. - Stel u nu mijn verbazing voor, toen ik eenige maanden geleden (dus 17 jaar later) , plotseling wederom een manifestatie verkreeg van dienzelfden priester, die "even door mocht komen, teneinde mij nog hartelijk dank te zeggen, voor al hetgeen ik vele jaren geleden voor hem had gedaan." Ik was 't geval totaal vergeten, doch hij verfrischte mijn memorie en vertelde o.m dat hij thans gelukkig was en 'n heerlijke taak verkregen had, enz, enz -

G.A.W. van Straaten

uit 'Spiritische Bladen', Juli 1930

LICHTVERSCIJNSEL

13 November. Vochtig weer, er viel een natte sneeuw. De atmosfeer scheen niettemin gunstig voor lichtverschijnselen. Het medium zat met 8 personen aan, toen de speeldoos al spelend van uit het kabinet zweefde. Plotseling begonnen lichtende vlekken in de lucht te zweven, lichten van verschillende vormen en kleuren. Vooral een eivormig wit licht verbaasde ons. Het scheen te worden gedragen door een kracht die het deed uitzetten en inkrimpen. Een dame werd er angstig van, toen het zich voor haar plaatste. Ik verzocht het te mogen aanraken. Toen, terwijl ik mijn arm naar voren strekte, gleden ijskoude stroomen langs mijn hand en de witte bol plaatste er zich midden op. Mijn hand voelde als gecataleptiseerd, de bol had geen gewicht en

loste na enkele seconden zichtbaar op zonder eenigen weerstand te veroorzaken.

uit 'Het Toekomstig Leven', Juni 1941

GEHEIM

Er was eens een man, die zijn huisknecht erop betrapt, dat hij 'Spiritische Bladen' las. Toen hij de zaak onderzocht, bleek, dat het personeel iedere week in de keuken een huichelijke seance hield! Hij kon het niet over zich verkrijgen, om, als superieur aan zijn huisknecht te bekennen, dat hij ook veel belang stelde in het Spiritisme, en er wel meer aan zou doen, ware 't niet, dat hij er bij zijn vrouw niet mee moest aankomen.

Toen de butler aan de keukenmeid vertelde, dat hij door meneer gesnapt was met 'Spiritische Blade4n', vertelde deze er nog iets bij: "Hij moest eens weten dat zijn vrouw het blad geregeld meebrengt van een kennis. Als ze 't gelezen heeft, krijg ik het, maar ik moet het verbranden. Mijnheer mag het niet weten."

't Kwaad komt altijd uit en dus attrappeerden mijnheer en mevrouw elkaar op hun geheime liefhebberij.

Toen werden boven én beneden seances gehouden en - ongehoord, niet waar - het personeel zat aan met mijnheer en mevrouw!

Verzonnen? Toch aardig, want zo gaat het vaak met spiritistisch onderzoek. Er zijn vele spiritische familiegeheimen!

J. Kakebeeke

uit 'Spiritische Bladen', Oktober 1934

Slotfragment uit een toespraak van H.H. Theunisse, afgevaardigde van Harmonia tijdens een congres in Barcelona in 1934.

PRAKTISCH

Ten slotte en op speciaal verzoek van een der belangrijkste afdelingen van onze vereeniging, die te Amsterdam, waar de leden zeer praktische menschen zijn, zooals over het algemeen de Hollanders, heb ik de plicht om de aandacht van dit eerbiedwaardige congres te vestigen op de wenschelijkheid zich van het esperanto te bedienen, (hier werd de lezing door een geweldig applaus onderbroken) een kunstmatige taal, die zeer gemakkelijk door elk beschaafd mensch is aan te leeren. Het gebruik van esperanto kan het overbodige werk en de hoge kosten van vertalers en vertalingen op volgende congressen vermijden. - Onder de leden van deze onze afdeling zijn er, die, door zich van het esperanto te bedienen, hun ideeën uitwisselen met over de geheele wereld verspreide spiritisten, zelfs met de Japannezen, en dit geschiedt met het grootste gemak en tot wederzijds voordeel. Ik heb gezegd.

uit 'Spiritische Bladen', September 1934

EEN TANDARTS AAN DE OVERZIJDE

Zeven jaar geleden stierf een welbekend tandarts zonder dat hij het recept van een heel uitstekende tandvulling, die hij langen tijd in practijk had gebracht, mede had gedeeld. Niets dat hierop betrekking had werd tusschen zijn papieren gevonden en zijn compagnon en opvolger betreurde het zoo, dat hij niet langer in staat was deze beproefde samenstelling te gebruiken, dat hij en de weduwe van den tandarts besloten te beproeven het recept door supernormale middelen te verkrijgen. Zij zonden een portret en eenige intieme persoonlijke bezittingen van den doode aan een welbekend medium, die evenwel niemand van de betrokken personen kende, noch ermee bekend was, wat zij door haar hoopten te verkrijgen. Nauwelijks had zij het kleine pakje geopend en den inhoud aangeraakt, of een geest kondigde zich aan, die den naam van den overleden tandarts noemde en er toe overging haar met de uiterste nauwkeurigheid de volledige scheikundige formule voor de tandvulling te dicteeren.

uit 'Spiritische Bladen', Oktober 1934

De eerste rede op de Landdag van Harmonia in 1934 ving aan met het volgende gedicht van C.W.v.d. Pot:

VRAAG

'k Zing 't lentelied der frissche jeugd:
Wat rijk verschiet van lust en vreugd!
'k Zal maar genieten wat ik kan.
"En dan?"

Wel, 'k doe mijn best in rijpe tijd,
En word, naar 'k hoop, door noeste vlijt,
Welvarend en gezeten man.
"En dan?"

'k Beleef dan eindelijk, zoo het mag,
Een onbezorgden oude dag,
En daar geniet ik rustig van.
"En dan?"

Nu, 't zij zoo, eenmaal is't gedaan!
Maar't eind: daar denk ik liefst niet aan,
't Is een gedachte, die 'k verban.
"En dan?"

uit 'Spiritische Bladen', September 1934

WANBETALERS

Zeer veel abonnees hebben nog niets betaald. Gaarne zal ik het abonnementsgeld van hun per postwissel of per giro ontvangen, dat wint mij veel tijd en moeite uit. Op het einde dezer maand wordt over de niet betaalde abonnementsgelden per postkwitantie beschikt met 20 cent verhooging.

Ook in Indië en in Amerika zijn nog vele lezers die niet betaalden. Mag ik deze lezers hier even aan herinneren?

En dan nog een verzoek, nl. spoedig te mogen ontvangen het bericht van verhuizen. Dit wordt maar al te veel vergeten en dat veroorzaakt èn aan de post èn aan de administratie heel veel onnoodigen last.

Voor een en ander houdt zich dringend aanbevolen

De Administratie

uit 'Stemmen uit Hooger Wereld', Maart 1929

(Iemand vertelt over een jarenlange vriendschap met een oudere man. Vlak voor diens dood wil hij nog vertellen waar een belangrijk stuk ligt, maar kan niet meer spreken. Zoeken naar het document van de overledenen blijkt vruchteloos, totdat...)

GEVONDEN!

"Juist 10 dagen na zijn dood zat ik geheel alleen op mijn kantoor. De vraag: waar het stuk te vinden? die mij onophoudelijk bezig hield, nam ook toen al mijn denken in beslag; met het hoofd in beide handen zat ik in diep gepeins verzonken. Plotseling hoorde ik een zeer duidelijk tikken op de tafel en opziende zat daar in dien stoel vóór mij, in het helle lamplicht, de eenige, die wist waar het stuk geborgen was, namelijk mijn vriend.

O! Ik zag hem daar, zoo duidelijk, zoo trek voor trek denzelfde, alsof hij in levenden lijve voor mij stond. Ik gevoelde me verbleeken, en deed een poging om op te staan, doch vlugger dan een gedachte wees hij mij met de linkerhand in de richting van de archiefkast waarin zich onder meer ook een papieren doos met oud materieel bevond. Zijn oogen wendden zich eerst naar dien doos, toen naar mij, nog een ogenblik en de schim lostte op in het niet.

Nog geheel onder den indruk van het gebeurde, opende ik de doos, en vond werkelijk, in een stuk vloeï gewikkeld, de gezochte acte.

Tweemaal is mijn leven ernstig bedreigd, doch ik verloor noch mijn tegenwoordigheid van geest, noch mijn kalmte, en beide keren was ik, nadat het gevaar geweken was, even op mijn gemak, als ooit tevoren. Dus kan ik die gebeurtenis moeilijk aan overspannen zenuwen toeschrijven. Welke oplossing is er dan nog? "

uit 'Het Toekomstig Leven', Maart 1907

NAAR DE RIVIER!

"Toen ik nog een knaap was, werd mij eens opgedragen, om met spoed eenen brief te bezorgen bij eene familie, die omstreeks eene halve mijl van ons af woonde. Ik ging zoals ik was, in pantoffels en zonder jas aan. De rivier, die ik over moest, was gezwollen door de onlangs gevallen regens. Na bezorging van den brief ging ik dadelijk weer naar huis; maar toen ik bij de brug kwam, hoorde ik een stem die mij toeriep; "ga langs de rivier, en let op". Maar ik gaf geen acht op die stem en vervolgde mijn weg. Een ogenblik later herhaalde de stem: "ga langs de rivier en let op! " Zij was zoo duidelijk dat ik ervan schrok, maar, vermits ik niet behoorlijk gekleed was voor zulk eene wandeling, vond ik hierin voor mijzelf voldoende verontschuldiging. Maar voor de derde maal herhaalde de stem: "**Ga naar de rivier en let op!** " en ditmaal met zo'n toon van gezag dat ik niet langer ongehoorzaam durfde zijn. Ik was nog niet ver gegaan, toen ik een hoofd op de golven zag, dat door den stroom op en neer werd bewogen. Ik herkende onmiddellijk het gouden haar van de kleine Lizzie G.... Door een maalstroom werd zij tot dicht bij den oever gedreven, waardoor ik de gelegenheid kreeg in het water te gaan en haar schijnbaar levenloos op het drooge te brengen.(.....) Zij en hare ouders danken mij nu nog voortdurend, dat ik haar uit het watergraf gered heb.

H.L. Hastings in 'The Guiding Hand'

uit 'Het Toekomstig Leven', December 1907

GEDROCHTELIJK

Het medium is een deur, waardoor, eenmaal opengezet, goed en kwaad kan binnenkomen. Daarom moet die deur twee wachters hebben: een beschermer aan deze zijde en een beschermer aan den anderen kant.

Wie de mediamieke verschijnselen grondig bestudeerd heeft, weet dat elk medium een beproevingstijd van veel gevaren te doorstaan heeft en dat de onreine leugengeesten zich altijd van nieuwe media pogen meester te maken.

Worden ze echter afgewezen en overwonnen, dan eerst wordt het medium vatbaar voor hogere en zuivere communicaties, doch verreweg de meeste media worden het slachtoffer der eerstkomende leugengeesten. Elken maatstaf missende om de geesten te onderscheiden, ze te beproeven en te weerstaan als zij niet uit God zijn, stellen zij zich tot de ootmoedige discipelen van de onzichtbaren en laten zich door hen de ongelofelijkste dwalingen, de gedrochtelijkste leerstellingen en wanbegrippen opdisschen, die ze als orakels opgaderen en laten drukken en verspreiden.

uit de geschriften van Elise van Calcar

uit 'Spiritische Bladen', Februari 1936

DAMES

De Gew. Landdag, welke evenals vorige jaren ook weer door Alkmaar wordt georganiseerd, wordt gehouden op Zondag 12 Juli. Hiervoor wordt de medewerking gevraagd van al onze leden. Ook hiervan volgt nog een nader schrijven. De leden die behoefte hebben het opgerichte dames-naaikransje te steunen, zowel moreel als financieel, kunnen zich wenden tot Mevr. Klut en Mevr. Deun. U doet hiermee een goede daad.

uit 'Spiritische Bladen', Juni 1936

GEESTEN IN DE VESTIBULE

Leiding te geven, dat is vooralsnog de groote taak, die het Spiritisme zich stellen moet. Het is lang niet voldoende, willekeurige séances te bezoeken, waarvoor in de couranten deelnemers worden gevraagd.

Het is niet genoeg, materialisaties te zien en te zeggen: "Ik ben overtuigd spiritist". Het is volkomen nutteloos, verhalen of liederen aan te hooren in het Chinees of een andere onbekende taal.

Het doel van het Spiritisme ligt veel hoger!

De geesten kloppen en zij moeten toegeven, dat hun reeds vaker wordt opengedaan dan vroeger, maar, men laat ze, om zoo te zeggen, nog maar in de vestibule of hoogstens in de spreekkamer. In de woonkamer van ons huis komen ze niet!

Fragment uit Ir. Carrière: De Boodschap der geesten

uit 'Spiritische Bladen', October 1936

VERVROOLIJKEND

Mediums! weest niet tevreden met uwe onwetenschap, omdat gij mediums zijt. Maakt uzelfen waardig tot het gezelschap en de inspiratie van hogere geesten, die het mensdom trachten op te heffen uit de poelen der misdaad van het materialisme en bijgeloof. Laat uwe eigene gedachten, begeerten en daden rein en goed zijn, opdat zij den zuiveren geestelijken stroom niet verontreinigen, zooals het stinkende kanaal den stroom bevuilt die er door heen stroomt. Weest vast besloten om uwe eigene zielen zóó te besturen, dat het heldere licht van den geest daardoor kan weerkaatst worden in schitterende en vervroolijkende glans.

uit het 'Spiritualistisch Weekblad', Mei 1889

MISLUKKINGEN

De mislukkingen van mediums waren voor mijn verstand meer overtuigend, dan hunnen meest succesvolle pogingen. Een goochelaar kan zijne kunsten den eenen tijd even goed vertoonen als den anderen. Ik heb uitstekende mediums gekend, die gedurende een ganschen avond spiritische verschijnselen poogden uit te lokken, zonder eenig spoor van succes. Ik heb er gekend, die onder dergelijke omstandigheden zeer angstig waren - en om zeer gegronde redenen - om hen, die aanwezig en vol verwachting waren, te overtuigen, en toch konden zij niet den fijnsten klop voortbrengen. Waren zij goochelaars geweest, dan zouden zij niet in zoo hooge mate en zoo ontierend gefaald hebben.

uit 'Het Toekomstig Leven', Juli 1899

O GRUWEL

Ik moet u een treurig geval verhalen dat ik zelf bij ervaring heb. Een medium in Ohio had gedurende meer dan 12 jaren séances gegeven, was bezocht door duizenden menschen, was herhaaldelijk gesteld onder de strengste test-voorwaarden door scherpzinnige geleerden en nuchtere mannen van zaken, had vele ongelovigen geleid tot het vaste geloof in een toekomstig leven, had velen bevrijd van de ketenen der dogmatiek der kerken en was door niemand verdacht geworden. Dit medium was een onopgevoede boerenvrouw, zoo weinig bekend met de kunstgrepen en slinksche wegen der wereld, als er maar iemand te vinden was. Hare séances werden gewoonlijk gehouden in haar eigen woning op het land. Soms ging zij wel eens naar de naburige plaatsen. Dit medium werd eindelijk overgehaald naar Buffalo te gaan en daar, omgeven door politiemannen, en personen steeds geneigd tot en omgeven van misdaad, en onbekend zelfs met de allereenvoudigste wetten van de gemeenschap met de geestenwereld. Daar werd zij op de meest schaamteloze wijze behandeld en deze mishandeling werd gevolgd door haren dood.

Over een honderd jaren zal een dergelijk gedrag gebrandmerkt worden als een lage moord. Ik zag dit medium den dag na hare terugkomst uit Buffalo; hare oogballen puilden uit hunnen kassen; zij kwijlde met den mond; hare tong, keel en linkerlong waren gedeeltelijk verlamd; hare tong hing haar uit den mond en gedurende weken achtereen was zij als een idioot. Zij werd iets beter, maar weder erger tot zij stierf. Dit medium gaf de schuld aan hare contrôlerende geesten, die toelieten dat zij in dien valstrik viel. Hare beschermende geesten waren zeer bedroefd en hadden ontzaglijk veel spijt, dat zij haar toegestaan hadden te gaan en van hen vernam ik, dat zij het niet konden voorkomen.

uit 'Het Toekomstig Leven', September 1899

Harmonia discussieert in 1901 over de beste weg om propaganda te bedrijven, en spiegelt zich daarbij aan anderen, zoals de Protestantenvbond. Er duiken creatieve ideeën op, waar men nu gelukkig niet meer op zou komen. Hier een fragment:

PROPAGANDA

Onder de verschillende annonces, welke men op de perrons der spoorweg-stations vindt, treft men ook een aan in een lijstje achter glas van bescheiden afmeting, doch niettemin duidelijk het volgende inhoudende: "Wat vrijzinnige Christenen gelooven. Wie daarover boeken verlangt, kan ze gratis en franco ter leen ontvangen en richte het verzoek tot" enz. Hier volgen dan de namen en adressen. Evenzoo zouden ook wij kunnen doen. Ik zou den aanhef echter anders wenschen, b.v. "Welke zijn de feiten welke het *Spiritisme* verkondigt?" Wij moeten niet van personen, noch van gelooven spreken. Nog een ander propagandamiddel ware in toepassing te brengen, waar ieder persoonlijk aan kan medewerken. Men zou namelijk daarvoor geschikte tractaatjes aan families of personen, die door een sterfgeval in rouw gedompeld zitten, in die ernstige oogenblikken kunnen zenden, om aan dezulken de vertroosting van het Spiritualisme te brengen. De adressen daarvoor zijn dagelijks in de couranten onder de kennisgevingen van overlijden of uit de opgave van den burgerlijken stand te putten.

A.J.Rotteveel

uit 'Het Toekomstig Leven', April 1901

WEEST WAAR!!!

Het volgende is uit een ingezonden stuk van een Nederlandse psychisch begaafde vrouw die in Engeland zo nu en dan bijeenkomsten bezoekt, maar er de nadruk op legt zelf 'geen spiritiste' te zijn. Ze vertelt van haar ervaringen en geeft haar mening. Een paar opmerkelijke fragmenten:

"Kan iedereen medium worden?" - Men zegt : "ja" , want het is een oefening, een studie -- ik, doch ik ben een leek, ik zeg "neen", want het is een openbaring. Velen denken zich geroepen, doch weinigen zijn uitverkoren.

't Was een Zondagavond dat ik een zekere Miss Vincent hoorde spreken. Zij was een medium, zeide men. Het onderwerp was eerstens reïncarnatie, en tot slot zouden wij clairvoyance krijgen. Wat de reïncarnatie aangaat, moet ik tot mijn schande bekennen dat ik daar niets van begrijp; hoewel de dame een redevoering van meer dan een uur er over hield en alle dames om 't hardst "ja" zaten te knikken. De indruk, dien ik kreeg, was dat zij meende ons te moeten vertellen, dat in ons geestelijk voortbestaan niet alleen de geest, maar ook het lichaam (ik dacht dat dit niet meer bestond, doch dit schijnt een domheid van mijn kant) zich blijft ontwikkelen. Daardoor verklaarde zij het niet herkend worden van dierbare afgestorvenen, op séances.

Hoe ernstig ik zulke zaken ook altijd opneem, ik kon niet laten te lachen, toen ik bij mijzelf dacht, hoe Adam er dan wel niet uit zou zien. Brrrr!!

Deze onzin was echter niet alles, o neen, zij zeide dat kinderen opgroeien tot grijsaards in hun voortbestaan.

(...) "Iedereen kan medium worden," verkondigde die vrouw verder, "indien het individu bezit een liefde tot waarheid". - Nu is het opmerkelijk dat ik steeds hen, die zich medium noemden, bevonden heb, *zeer onwaar* te zijn.

Zoals ik reeds zeide, ik ben geen spiritiste. Soms echter openbaart zich mijn mediumschap; maar geloof me, vrienden, al boodt gij mij schatten, ik zou het niet wagen, mijn gemeenschap met die andere wereld zoover te misbruiken, geesten van gestorvenen op te roepen. 't Is geen pretje, geen grap. 't Is een openbaring, een geloof, een godsdienst dien men geeft aan hen, die er rijp voor zijn.

Ik vind het onteerend, daar op een platform te staan met de oogen knippend en handenwringend, soms met de schouders schuddend als om geesten af te weren, voor een nieuwsgierig dubbeltjes-publiek, te vertellen wie er alzo achter ieder van hen staat. Neen, dat is niet de weg om ons hooge, ware geloof te verbreiden. Dat is boerenbedrog.

uit 'Het Toekomstig Leven', October 1899

ZEND ONS UWE HEMELBODEN

uit 'Lichtstralen door den Sluier', een mediamiek ontvangen geschriftje uitgegeven door de propaganda-commissie van Harmonia, vermoedelijk in de 20ger jaren. Prijs: 25 cent

Voelt gij, mijne vrienden, wat het beteekent, dat "met Gods wil" de hemelbewoners tot U mogen komen en KUNNEN komen? Begrijpt gij allen dat Godsgeschenk? Door deze Godsgave kunnen aardsche stervelingen een idee krijgen van het andere bestaan. Voor zoovelen wordt het hoe langer hoe meer een zielsbehoefte te weten, dat na hun dood hun geest blijft bestaan en dat er werkelijk nog contact kan blijven tusschen de levenden en de zoogenaamde dooden. Juicht gij niet bij dat idee, dat niets is verloren, alleen maar uit Uwe oogen verdwenen? Is Uwe ziel niet vol zaligheid door het besef dat hij of zij, die gij aan Uw hart gekoesterd hebt, nog LEEFT en steeds met dezelfde liefde U gedenkt?

Niets is voor U verloren. Gij hebt alleen wat U lief was vóór laten gaan en zult toch eenmaal volgen; bedenkt dat, als de droefheid U overmeestert.

Zend ons Uwe hemelboden! Bidt daarom, bidt om dat Godsgeschenk. Zij die vertoeven achter den sluier **willen** tot U komen om U de heerlijke zekerheid te brengen dat zij **leven**. Uw ziel wordt rustig, Uw droefheid kwelt niet meer; ze verandert in berusting, gemengd met een weinig weemoed, want scheiding, al is ze tijdelijk, stemt weemoedig. Maar het weten van een heerlijk weerzien, neemt al de bitterheid weg en kan men niet anders dan den Schepper loven en danken, dat door Zijn goedheid wij kunnen en mogen weten, dat zij die ons vóór zijn gegaan naar gene zijde, ons blijven liefhebben en gedenken.

uit een pamflet, ± 1920